

An underwater photograph showing a dense field of green and yellow seaweed or algae. The water is clear, and the light creates a shimmering effect on the surface. The seaweed is in the foreground, and the background shows more of the same vegetation extending into the distance.

Baltic Sea Action Group

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

BSAG
Baltic Sea Action Group

Yli **13 400** kuulijaa tavoitettiin tapahtumien ja tapahtumatallenteiden kautta

---

Yli **1 300** jäsentä oli mukana Carbon Action -klubissa

Carbon Action -alustalla oli käynnissä hankkeita yhteensä **44,1** miljoonan euron edestä

13 ruokaketjun yritystä otti kanssamme julkisesti kantaa uudistavan viljelyn puolesta

---

Käynnistimme suojeluprosesseja, jotta **8 890** hehtaaria luontoarvoiltaan arvokasta vesialuetta suojeltaisiin

---

Maan puolustuskurssi järjestettiin jo **5.** kerran

Esipuhe

Baltic Sea Action Group Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Viidentoista vuoden matka mahdottomasta mahdolliseen

Säätiö otti itselleen melkein mahdottoman tehtävän 15 vuotta sitten. Yhteiskunnan kaikki sektorit on saatava toimimaan Itämeren hyväksi, suoraan tai epäsuorasti. Nyt tehtävä alkaa jo näyttää vain todella vaikealta, muttei enää mahdottomalta. Historia on monesti osoittanut, että mahdottomat asiat ovat vaikeita asioita, jotka vaativat vähän enemmän aikaa. Näin on toivottavasti nytkin.

Vuosi 2023 oli tärkeä vuosi matkalla mahdottomasta mahdolliseen. Vuoden aikana oli monenlaisia huippukohtia, uusia avauksia ja toteutuneita välitavoitteita. Niistä jokaisesta kiitos yhteistyökumppaneille ja BSAG:n omalle väelle. Tässä joitain nostoja kohokohdista.

Vuosi täynnä onnistumisia

Viisi vuotta Carbon Action -työtä on luonut paljon mahdollisuuksia ja uusia kysymyksiä. Ensimmäisellä sadalla mukaan lähteneellä pilottitilalla päästiin keräämään loppunäytteet ja tutkimuksen teko kiihtyy. Koko alustalla tutkimusta tehdään jo 40 hankkeessa. Viljelijöiden, tutkijoiden ja yritysten yhteistyö jatkuu ja syvenee.

Järjestimme kansainvälisen kolmipäiväisen 4 per 1000 -tilaisuuden, edistimme maatalousneuvojien koulutusta, kehitimme uudistavan viljelyn kriteerit ja aloimme rakentamaan toimintajärjestelmää helpottamaan uudistavaan viljelyyn siirtymistä. Aloitimme myös maatalouden biodiversiteettitarkaisujen kehittämisen yhteistyössä viljelijöiden ja tutkijoiden kanssa.

Ajoimme meriliikenteen jätevesien purkukielloa Suomen aluevesillä yhtenä vaaliviestinämme ja vaikutimme osaltamme siihen, että purkukiellosta on nyt lakialoite eduskunnan käsittelyssä. Läpi mennessään laki vähentäisi kuormitusta Itämereen. Se asettaisi myös vahvan esimerkin muille maille, ja herät-

tää unelman jätteiden purkukiellosta koko Itämeren alueella. Merellä tapahtui paljon muutakin: työ toisen merellisen yksityisen suojelualueen perustamiseksi etenee kovaa vauhtia ja uusia on valmisteilla. Vaikuttamistyöllämme saimme hyviä kirjauksia hallitusohjelmaan, Saaristomeren pilottitoiminnasta ja muun muassa poikkihallinnollisen ruokastrategian tarpeesta. Itämeren edunvalvontaa päästään vuonna 2024 kehittämään ja kasvattamaan vuoden 2023 lopulla varmistetulla uudella rahoituksella.

Pakkoon pysyä planetaaristen rajojen sisäpuolella on yhteiskunnassa havahduttu, vaikka murros hidas onkin. Laaja yhteistyö ja luottamuksen rakentaminen ovat tärkeimpiä työkalujamme. Niihin pohjaten uskomme, että voimme onnistua liki mahdottomassa tehtävässä pelastaa Itämeri ja tehdä se niin, että ihminen ja muu luonto voivat toimia harmoniassa.

Ville Wahlberg
toimitusjohtaja

Pieta Jarva
strategiajohtaja

Sisällysluettelo

Kannen kuva &
tämän sivun kuva:

Jukka Rapo

2 Vuoden 2023 kohokohdat lukuina

3 Esipuhe

4 Sisällysluettelo

5 Elävä Itämeri säätiöstä

6 Itämeren tila, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus kytkeytyvät toisiinsa

7 Uudistava maatalous

7 Viljelijät muutoksen tekijöinä

9 Neuvojille syventävää tietoa maan kasvukunnosta

10 Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa muutosta

13 Yritysyhteistyö uudistavan viljelyn skaalauksen välineenä

13 Yritykset päättäjille: "On aika edistää uudistavaa viljelyä"

13 Itämeri-ystävällistä olutta joulupöytään

14 Tutkimus Carbon Actionin keskiössä

14 Biodiversiteettiä hoitavia ja hyödyntäviä viljelymenetelmiä rakennetaan

15 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen uudistavan viljelyn edistämiseksi

17 Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – BSAG yhdistää ruokaketjun toimijat yhteisen tavoitteen äärelle

18 Meriluonnon suojelu

18 Yksityinen merensuojelu tarvitsee vauhdittajaa

19 Meriajokasniityt suojeluun Stora Fagerössä

20 Vedenlaatua seurataan Gullkronan merellisellä suojelualueella

21 Yksityinen suojelu osana suurempaa merensuojelun kokonaisuutta

22 Vedenalaisen maailman kauneus ja Gullkronan esimerkki inspiroivat

24 Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – merialueiden suojelu turvaa lajien olemassaoloa

25 Vastuullinen meriliikenne

26 Laivojen jätevedet puhuttavat kansalaisia ja päättäjiä

26 Ship Waste Action laajeni jälleen

27 Ruumanpesuvesien jatkokäyttöä pyritään tehostamaan

27 Taustaselvitys kansainvälisen merenkululainsäädännön tueksi käynnistyi

27 Tiedonvälitys mahdollistamassa muutosta

29 Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – BSAG tukee meriliikenteen toimijoita muutoksessa

30 Itämeren edunvalvonta

31 Viestintä ja vuorovaikutus

31 Painotus digitaalisessa viestinnässä

31 Kampanjoilla näkyvyyttä

32 Tapahtumia ja tavoitavuutta

33 Tutkimus- ja kehittämissyhteistyö

34 Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

34 Säätiön hallitus

34 Säätiön johto ja henkilöstö

34 Varain- ja resurssienhankinta sekä taloudellinen tila

35 Rahoituslähteet 2023

36 Lahjoituksia yrityksiltä, organisaatioilta ja yksityishenkilöiltä

36 Omaisuudenhoito

36 Säätiön lähipiiri

38 Säätiön toiminnan potentiaaliset riskit ja epävarmuustekijät

38 Tulevaisuuden näkymät

40 Tilinpäätös 2023

Elävä Itämeri säätiöstä

Elävä Itämeri säätiö on perustettu vuonna 2008. Toimintatarkoitustamme korostaaksemme ja viestinnän yksinkertaistamiseksi käytämme julkisuudessa nimeä ”Baltic Sea Action Group” ja lyhennettä ”BSAG”. Säätiö on itsenäinen ja voittoa tavoittelematon. Toimintamme rahoitus perustuu hankerahoitukseen sekä yrityksiltä ja yksityishenkilöiltä tuleviin lahjoituksiin.

BSAG:n päämäärä on Itämeren ekologisen tasapainon palauttaminen muuttuvissa ilmasto-oloissa. Sen saavuttamiseksi teemme tekoja maalla, merellä ja pinnan alla.

Toimintamme kärkiä olivat vuonna 2023 uudistava maatalous, meriliikenteen päästöjen vähentäminen ja meriluonnon suojelu. Ymmärrämme, että Itämeren auttaessa on aina huomioitava ilmasto ja luonnon monimuotoisuus. Siksi huomioimme kokonais kuvan ja pyrimme monihyötyisiin ratkaisuihin.

Haemme kaikessa toiminnassamme vaikuttavuutta. Oireiden lievittämisen sijaan haluamme löytää ja ratkaista Itämeren ongelmien juurisyitä. Järjestelmätason muutokset syntyvät, kun samaan suuntaan

vaikuttavia käytännön tekoja kertyy tarpeeksi. Näitä tekoja edistämme, ehdotamme, ja tarvittaessa toteutamme itse. Tavoitteenamme on näyttää käytännön esimerkein, että toisenlainen toiminta, ja sen rakentama järjestelmämuutos on mahdollista.

Keskeiset arvomme ovat luonnon ja ihmisen harmonia, rohkeus yrittää tehdä hyvää, sekä avoimuus ja rehellisyys. Työnantajana olemme sitoutuneet tukemaan monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja tasapuolista kohtelua ja työhyvinvointia työkuulttuurissamme, toiminnassamme ja rekrytoinneissamme.

Säätiön toimintatapa perustuu erilaisten toimijoiden joukkovoimaan. Haemme mukaan kaikki Itämeren pelastamiseen tarvittavat tahot politikoista, tutkijoihin, yrityksiin tai maanomistajiin. Yhdessä poraamme ongelmien juurisyihin ja kehitämme niihin tehokkaita ratkaisuja.

Yritysyhteistyö on yksi tärkeimmistä työkaluistamme vaikuttaa uusien toimintatapojen leviämiseen ja arkipäiväistymiseen. Ratkaisukeskeistä ja avointa yhteistyötä teemme tällä hetkellä erityisesti ruokajärjestelmän ja meriliikenteen toimijoiden

kanssa. Kumpaankin aihepiiriin on syntynyt myös omat yhteiskehittämisen verkostonsa: Carbon Action- ja Ship Waste Action -yritysalustat.

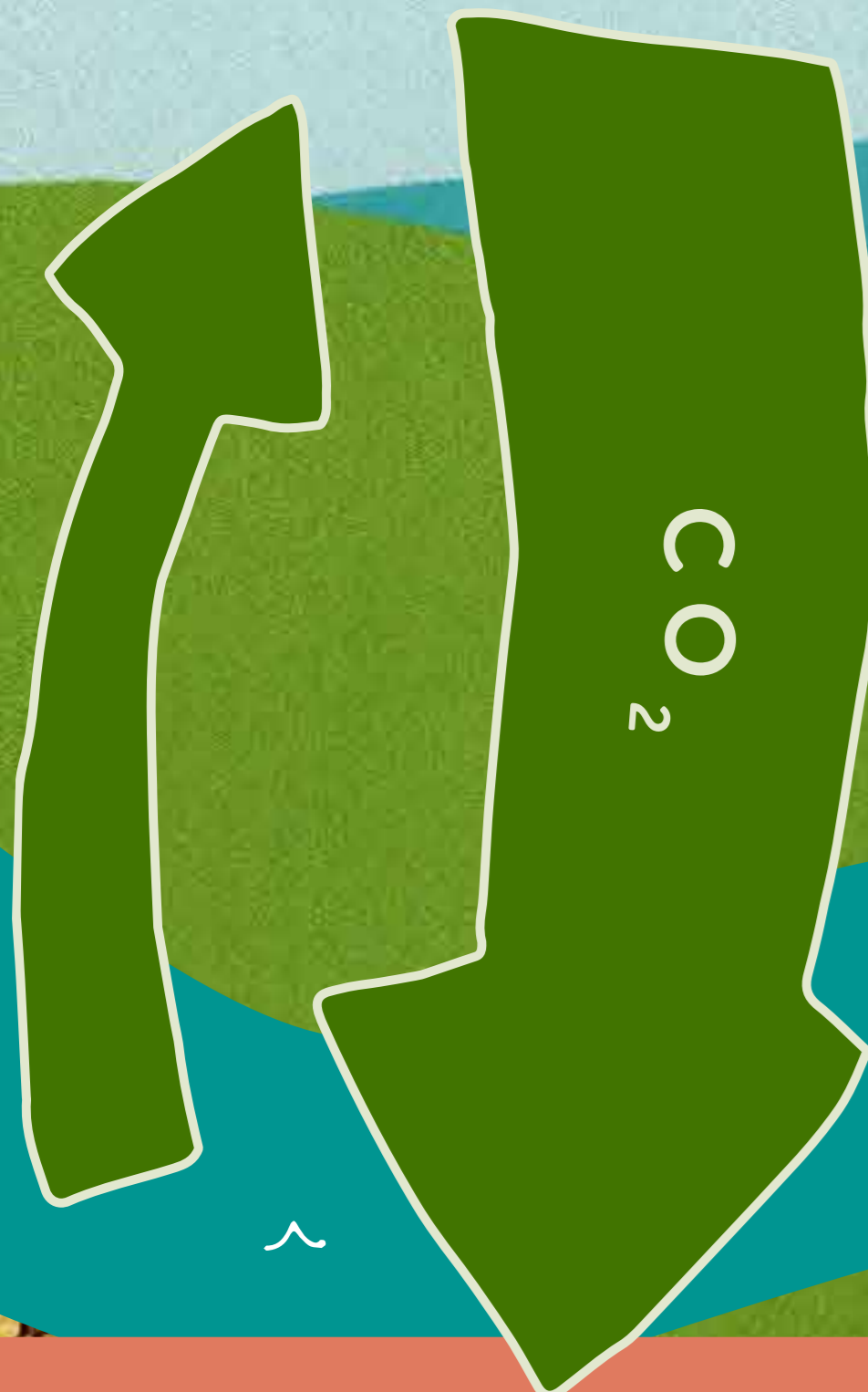
Myös vaikuttajaviestintä kuuluu työkalupakkiimme. Päätäjille viemme sekä tutkimustietoa että käytännön kokemuksia kentältä ja kokeiluista. Otamme kantaa myös virallisten lausuntojen kautta. Pohjaamme toimintamme tutkittuun tietoon. Suorat välit tutkijoihin mahdollistavat sekä tiedon tarkistusta että kriittisten tietoaukkojen täyttämistä uusien tutkimusaiheiden kautta.

Viemme tietoa ja tuomme yhteen myös tutkimustiedon käyttäjiä kuten viljelijöitä, satamameklareita tai virkamiehiä. Pitkäjänteinen ja laaja yhteistyö viljelijöiden kanssa on yksi toimintamme kulmakivistä. Asiat ovat monimutkaisia, mutta teot eivät voi odottaa.

Itämeren tila, ilmasto ja luonnon monimuotoisuus kytkeytyvät toisiinsa

Me etsimme ratkaisuja aikamme suuriin ympäristökriiseihin. Parhaimmillaan ne ovat monihyötyisiä ja tarttuvat ongelmien juurisyihin.

Monimuotoisuus pinnan alla on yhteydessä pinnan päällisen elämän monimuotoisuuteen.

Uudistava viljely on viljelijää hyödyttävä ja ekosysteemiä elvyttävä tapa tuottaa ruokaa.

Hyvinvoiva vedenalainen ekosysteemi sitoo hiiltä ja hillitsee ilmastonmuutosta. Huonokuntoinen ekosysteemi voi muuttua päästölähteeksi.

Rahtilaivat saavat purkaa mereen jätevesiä ja ruokajätettä, jotka sisältävät mm. ravinteita, bakteereja, kemikaaleja ja mikromuoveja. Teemme töitä, jotta rahtiliikenne ei kuormittaisi Itämeren herkkiä ekosysteemejä ja rehevöityminen saataisiin kuriin.

Monimuotoisuus lisää meren kykyä toipua häiriöistä. Turvaamme lajien säilymistä ja mahdollistamme Itämeren elpymisen suojelemalla luonoltaan arvokkaita vedenalaisia alueita.

Uudistava viljely parantaa maan kasvukuntoa. Hyvinvoiva maaperä sitoo hiiltä ja pidättää ravinteita sekä ylläpitää luonnon monimuotoisuutta. Maan kasvukunnon parantaminen on välttämätön osa Itämeren suojelua.

Ravinne- ja kiintoainevalumat maalta merelle on saatava kuriin meren pelastamiseksi.

BSAG

Uudistava maatalous

Ruoantuotannolla on merkittävä vaikutus Itämeren tilaan. Siksi teemme ratkaisukeskeistä työtä maatalouden ja koko ruokajärjestelmän parissa. Vuonna 2023 edistimme uudistavaa viljelyä monessa mittakaavassa: teimme uudistavan viljelyn kriteerit ja testasimme niitä yritysten kanssa, järjestimme kansainvälisen maaperäkonferenssin, ylläpidimme Carbon Action -klubia, järjestimme sadan hiilipilottitilan loppunäytteenoton ja etsimme ratkaisuja esteisiin, joita vuokrateltojen suuri määrä tuo maan kasvukunnon parantamiselle ja ravinnepäästöjen vähentämiseksi.

Ruoantuotannosta ja siihen kytkeytyvästä huoltovarmuudesta on huolehdittava kestävästi ja vastuullisesti. Ilmastonmuutoksen edetessä äärisääolot kuten kuivuus ja talvisateet lisääntyvät ja aiheuttavat lisähaasteita ruoantuotannolle. Samalla ympäristökuormituksen riski kohoaa. Erityisesti Itämeren näkökulmasta ravinne- ja kiintoainehuuhtoumat ovat ongelmallisia, ja niiden vähentämiseen on entistä suurempi tarve ilmastonmuutoksen edetessä. Käytössä olevien ratkaisujen rinnalle tarvitaan uudenlaisia toimenpiteitä, joita BSAG:ssa edistämme yhdessä tutkijoiden ja viljelijöiden kanssa.

Määritelmämme mukaan uudistava viljely on viljelytapa, jolla pyritään ruoantuotannon yhteydessä parantamaan maaperän kasvukuntoa, vesien-suojelua ja maatalousekosysteemien tilaa jatkuvasti ja kokonaisvaltaisesti. Näitä periaatteita noudattaen olemme tehneet uudistavaa viljelyä tunnetuksi viljelijöiden, neuvojen, viranomaisten ja ruokasektorin yritysten keskuudessa.

Ratkaisun avain on maan kasvukunnosta huolehtiminen. Kun peltomaassa biologinen, kemiallinen ja fysikaalinen tila ovat hyvässä kunnossa, ympäristökuormitus pienenee ja satovarmuus kasvaa. Maan kasvukunnosta huolehtiminen on myös uudistavan viljelyn keskipiste. Viljelijää ja ympäristöä samanaikaisesti hyödyttävä viljelytapa on osoittautunut positiiviseksi tulokulmaksi. Luotsaamamme Carbon Action on ainutlaatuinen ja pitkäaikainen yhteistyö, jossa viljelijät, tutkijat ja yritykset edistävät uudistavaa viljelyä ruoantuotannon, ympäristön ja Itämeren hyväksi.

Viljelijät muutoksen tekijöinä

Muutos maataloudessa on mahdollinen vain, jos se toteutetaan viljelijälähtöisesti. Kehitämme Carbon

Viljelijätoimintaa kahdella kielellä

Viime vuosina ruotsinkielisestä toiminnasta on tullut yhä näkyvämpi osa viljelijäyhteistyötämme. Carbon Action -viljelijätoimintamme on ollut kaivattu täydennys ruotsinkielisellä viljelijäkentällä, jossa maan kasvukunto ei ole noussut aiemmin näkyville kovinkaan merkittävästi. Vuonna 2020 käynnistynyt Carbon Action Svenskfinland sai vuonna 2022 rinnalleen Markvård-hankkeen, jossa ensisijaisena kohdeyhtymänä olivat Uudenmaan ruotsinkieliset viljelijät. Rahoituksen ruotsinkieliseen toimintaan ovat mahdollistaneet SLC, Jordfonden, Svenska kulturfonden ja EU:n maaseuturahasto.

Molemmat ruotsinkieliset pilottihankkeet päättyivät vuodenvaihteen 2023–2024 tienoilla, ja järjestimme niiden yhteisen loppuwebinaarin marraskuussa. Webinaarissa käytiin läpi maan kasvukuntoon liittyviä keskeisiä teemoja viljelijöiden ja muiden asiantuntijoiden puheenvuoroissa. Jatkamme ruotsinkielistä viljelijätoimintaa tulevaisuudessakin, ja se nousee jatkossa entistä tasavertaisempaan rooliin suomenkielisen viljelijätoiminnan kanssa.

Uudistava maatalous

BSAG:n Tanya Santalahti, Julia Kajas ja Julia Pelin tutustuvat pellon rakenteeseen Carbon Action -viljelijä Perttu Perälän tilalla. / Kuva: Eija Hagelberg

Viljelijät muutoksen tekijöinä

Action -alustan toimintaa yhteistyössä viljelijöiden kanssa ja tuemme viljelijöitä kohti entistä kestävämpiä toimintatapoja. Viljelijöiden työn tukemiseksi olemme tehneet yhteistyötä myös laajan sidosryhmäverkoston kanssa. Tutkijat, päättäjät, neuvojat, oppilaitokset ja viranomaiset voivat omalla työllään vaikuttaa siihen, kuinka helppoa viljelijöiden on omilla tiloillaan toteuttaa Itämeri- ja ympäristöystävällisiä toimenpiteitä.

Tuemme viljelijöitä eri mittakaavoissa. Tavoittemme on tavoittaa uusia viljelijöitä sekä tukea niitä viljelijöitä, jotka ovat jo matkalla kohti uudistavaa viljelyä. Tiedonjaon kanavaksi perustetussa Carbon Action -klubissa oli vuoden lopulla noin 1300 jäsentä. Suositut klubin aamukahvit tavoittivat runsaasti klubilaisia kevät- ja syyskaudella joka toisena tiistaina.

Carbon Action -viljelijätyö käynnistyi sadan viljelijän pilotilla vuonna 2018. Viljelijät ovat viiden vuoden ajan testanneet pelloillaan hiiliviljelyn toimenpiteitä yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Syksyllä 2023 järjestimme viisivuotiskaronkan

Olen saanut käyttööni hyviä uusia viljelykäytäntöjä, jotka esimerkiksi parantavat maan rakennetta. Samalla olen päässyt tutustumaan oman alan ihmisiin, joista on tullut uusia kavereita.

Arto Uusi-Simola

Carbon Action -hiiliviljelijä, Simolan tila

Uudistava maatalous

Viljelijät muutoksen tekijöinä /
Neuvojille syventävää tietoa maan kasvukunnosta

hiiliviljelijöiden ja tutkijoiden kanssa Hollolassa. Syytä juhlaan oli, sillä viljelijäverkosto on viiden vuoden ajan tarjonnut arvokasta vertaistukea sekä tuonut ainutlaatuisen kohtaamispaikan viljelijöille ja tutkijoille. Osa sadasta hiiliviljelijästä tulee jatkamaan

Sadan hiiliviljelijän karonkassa puitiin viiden vuoden aikana kertyneitä hiiliviljelykokemuksia myös pienryhmissä. / Kuva: Petri Lyytikäinen

tämän tutkimuskauden jälkeenkin vielä yhteistyötä BSAG:n ja tutkijoiden kanssa. Matkan varrella on saatu uusia viljelijöitä mukaan aktiiviseen yhteistyöhön BSAG:n kanssa.

Vuoden aikana tuotimme viljelijöille suunnattua materiaalia. Molemmilla kotimaisilla julkaistut Rikkakasviopas, maan kasvukunnon hoitosuunnitelmapohja ja maan kasvukunnon tarkkailuun opastavat videot sekä ruotsinkielisen Odlingsmark -podcastimme toinen kausi auttavat viljelijöitä soveltamaan uudistavia viljelytoimenpiteitä oman tilansa olosuhteisiin.

Tiedon jakamiseksi järjestimme lisäksi kolme webinaaria, joista yksi oli Carbon Action -tutkimustuloksia esittelevä tiedewebinaari.

Minua on innostanut ajatus siitä, että samalla kun tuotan ruokaa voin osallistua ilmastotalkoisiin. Carbon Action on antanut suuntaviivat viljelylleni ja minulle hiiliviljely on nykyään yhtä kuin viljely.

Elina Lindberg
Carbon Action -hiiliviljelijä, Ylhäisten tila

Nostimme esiin Carbon Action -tutkimuksessa mukana olleiden viljelijöiden työtä ja ajattelua verkkosivuillamme julkaistuissa tarinoissa. Verkkosivuiltamme löytyvät myös muut uudistavaan maatalouteen liittyvät vuoden aikana tuotetut materiaalit.

Olemme aktiivisesti jatkaneet viljelijöiden ja muiden maatalouden ammattilaisten tapaamista. Messuosastomme OKRA-maatalousnäyttelyssä ja KoneAgria -messuilla vetivät puoleensa maaperästä ja uudistavasta viljelystä kiinnostuneita messuvieraita. Tapasimme viljelijöitä vuoden mittaan ahkerasti myös tilakäynneillä ja niin omissa kuin muiden tahojen järjestämissä pellonpiennarpäivissä. Maatalousasiantuntijamme ovat pitäneet kuluneen vuoden aikana useita esitelmiä eri tilaisuuksissa sekä osallistuneet mm. muiden hankkeiden ohjausryhmiin ja asiantuntijaryhmiin.

Neuvojille syventävää tietoa maan kasvukunnosta

Vuoden aikana saimme maa- ja metsätalousministeriön Hiilestä kiinni -rahoitusohjelmasta uuden rahoituksen maatalousneuvojen kouluttamiseen

Uudistava maatalous

maan kasvukunnon huippuosaajiksi. Maaneuvos-hanketta toteuttavat rinnallamme Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Peimarin koulutuskuntayhtymä ja Luonnonvarakeskus.

Hankkeen aikana suunnittelemme yhdessä tavan viedä maan kasvukunnon syventävä koulutus osaksi kahden edellä mainitun oppilaitoksen opetussuunnitelmaa sekä valmennetaan 25 uutta maan kasvu-

Odotukseni eivät kohdistu vain heikoimpien lohkojen kasvukyvyn parantamiseen, vaan odotan myös oppivani, kuinka keskimääräiset pellot tai peltojen osat saataisiin tuottamaan samanvertaisesti parhaimpien peltojen kanssa. Kurssilla oppimistani asioista tulee varmasti olemaan hyötyä niin viljelijän kuin siemenmyyjän roolissa toimiessani. Viljelijänä pitää pyrkiä saamaan paras arvonnisa pellostä ja siemenmyyjänä tarjoamaan paras arvonnisa asiakkaalle.

Niilo Salo
viljelijä ja siemenmyyjä, Maaneuvos-koulutettava

kunnon huippuosaajaa. Hanke tuottaa uutta tietoa myös maaperän hoidon taloudellisista vaikutuksista, sillä Luonnonvarakeskus tekee taloudellista tarkastelua viidellä maatilalla. Maan kasvukunnon ja uudistavan viljelyn taloudellista puolta kaivataan maataloussektorilla kiivaasti, ja hanke tuottaa tietoa tähän tarpeeseen. Hankkeen myötä BSAG:n yhteydet maatalousoppilaitoksiin vahvistuvat.

Maan rakennetta arvioitiin UVIDI-hankkeen pellonpiennarpäivässä Mustialassa.
Kuva: Eija Hagelberg

Neuvojille syventävää tietoa maan kasvukunnosta / Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa muutosta

Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa muutosta

Tapa, jolla Carbon Action tuo yhteen viljelijät, tutkijat ja yritykset kiinnostaa kansainvälisesti. Vuoden 2023 aikana saimme edelleen jakaa kokemuksia kansainvälisillä foorumeilla ja tutustua uusiin kumppaneihin.

Järjestimme itse kolmipäiväisen kansainvälisen konferenssin yhteistyössä globaalin 4 per 1000 -aloitteen kanssa. [More Carbon to Soil for Multiple Benefits -konferenssi toi Helsingin Kalastajatorpalle runsaat 300 vierasta lähes 30 eri maasta.](#) Puhujina kuultiin niin Euroopan komission maatalouden pääosaston varajohtaja Magda Kopczynskaa kuin eri alojen huippuja maaperän hiilivaraston todentamisesta maaperän biodiversiteettiin.

Jatkoimme yhteistyötä ruotsalaisen Svensk Kolinlagring -yrityksen kanssa ja tekemämme Uudistavan viljelyn e-opiston ensimmäiset luvut [julkaistiin Ruotsin olosuhteisiin lokalisoituina](#) kesällä 2023. Maksuton ja kaikille avoin kurssi käsittelee viljelymenetelmiä, joilla voidaan varastoida ilmakehän hiiltä maaperään, hillitä ravinnevalumia ja saada varmempia satoja muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa.

Uudistava maatalous

Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa muutosta

Vuoden 2023 aikana kansainvälinen yhteistyömme laajeni myös EU:n rahoittamien hankkeiden kautta. [CREDIBLE-hanke](#) kokoaa tietoa ja tuloksia käytännön, alueellisten toimijoiden ja EU-politiikan tarpeisiin maaperän hiilensidonnassa edistämiseksi kestävästi maa- ja metsätaloudessa. Viemme Carbon Actionissa saatuja tuloksia ja kokemuksia muihin maihin ja EU-politiikkavalmisteluun CREDIBLE-hankkeen avulla ja Euroopan komission hiilensidonnassa asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Vuoden 2023 aikana kokosimme Ilmatieteen laitoksen johdolla Itämeren ja Pohjanmeren alueille painottuvan konsortion, jonka tavoitteena oli perustaa EU:n maaperämissiota tukevia "eläviä laboratorioita" (eng. Living Labs). Tämä valmistelutyö lisäsi Carbon Actionin tulosten ja ratkaisujen kuten Pelto-observatorion, Uudistavan viljelyn e-opiston sekä hiilensidonnassa todentamisjärjestelmän tunnettuutta kansainvälisesti. Living Lab -valmistelutyössä pohjustimme myös metsänomistajien ottamista mukaan Carbon Action -yhteistyöhön yhdessä Ilmatieteen laitoksen ja Helsingin yliopiston kanssa. Living Lab -hankkeen rahoituspäätöstä odotetaan vuoden 2024 alussa.

Varsinaiset maaperäfestivaalit

Maaperä toi yhteen 300 ihmistä lähes 30 eri maasta kolmipäiväiseen "More Carbon to Soil for Multiple Benefits" -konferenssiimme Helsinkiin. Kyseessä oli ensimmäinen pohjoiseurooppalainen "4 per 1000" -aloitteen alueellinen tapaaminen ja järjestimme sen yhteistyössä "4 per 1000" -aloitteen kanssa sekä maa- ja metsätalousministeriön vahvalla tuella ja rahoituksella.

"4 per 1000" -aloite sai alkunsa vuonna 2015 Pariisin ilmastokokouksessa. Se tähtää neljän promillen vuotuiseen maaperän hiilivarantojen kasvuun, mikä auttaisi hillitsemään ilmastokriisiä. Maaperän hiilen lisääminen ja maan kasvukunnon parantaminen kytkeytyvät yhteen ja tuovat mukanaan monia muitakin hyötyjä vesistö päästöjen hillinnästä satovarmuuteen.

Tapahtuman kaksi ensimmäistä päivää vietettiin Kalastajatorpalla. Puheenvuorojen ja paneelikeskustelujen aiheina olivat maaperän kasvukunnon yhteys ilmastoon, biodiversiteettiin ja vesiensuojeluun, maaperän hiilensidonnassa seuranta ja todentaminen, sekä eloperäiset maatalousmaat. Puhujat edustivat erilaisia maaperän parissa työskenteleviä tahoja, joten lähestymistapa aiheeseen oli monipuolinen. Konferenssin kolmantena päivänä osallistujat vietiin retkille tutustumaan Carbon Action -tutkimukseen käytännönläheisesti Helsingin yliopiston Viikin koepellolla ja Paraisilla sijaitsevalla Qvidjan koetilalla. Konferenssi mahdollisti uusien verkostojen rakentamisen ja sekä ohjelma että järjestelyt saivat runsaasti kiitosta. "Varsinaiset maaperäfestarit", eräs osallistuja kommentoi paluubussissa Qvidjasta.

Uudistava maatalous

Kuvat:
Lassi Häkkinen

Kansainvälinen yhteistyö vauhdittaa muutosta

Kansainvälisiä ja suomalaisia konferenssivieraita Qvidjan vierailulla.

More Carbon to Soil for Multiple Benefits

Kalastajatorppa,
Helsinki (oik.) &
Qvidjan koetila,
Parainen (vas.)

6.–8.6.2023

Viljelijä Marja
Oesch kertoo
omista kokemuk-
sistaan uudistavan
viljelyn parissa.

Konferenssi-
yleisöä Helsingin
Kalastajatorpalla.

Uudistava maatalous

UUDIS-hankeessa kehitetään toimintajärjestelmää kymmenen viljelijän tuella.

Yritysyhteistyö uudistavan viljelyn skaalauksen välineenä

Carbon Action -alustan yritykset edustavat ruokaketjun niin jalostavaa teollisuutta kuin tukku- ja vähittäiskauppaa ja ravintola-alaa sekä digitaalisten palvelujen tuottajia. Vuonna 2023 Carbon Action -yritysalustan työhön osallistuivat Anora, Apetit, Atria, Berner, Biocode, DAVA Foods Finland, Fazer, Gofore, Hankkija, Leijona Catering, Nestlé Suomi, Sinebrychoff, SOK ja Valio.

Vuonna 2023 koulutimme Hankkijan, Anoran, OP:n ja Apetit viljelijöitä ja avainhenkilöitä yhteistyössä yritysten sekä parhaiden asiantuntijoiden kanssa. Yhteensä noin 200 henkilöä osallistui koulutuksiin. Lisäksi jatkoimme Nestlé Suomen perunan, porkkanan, palsternakan ja sipulin viljelijöiden intensiivivalmennusta.

General Millsin yhteistyössä kumppaninsa Charities Aid Foundation of American kanssa meille myöntämä merkittävä projektirahoitus uudistavan viljelyn toimintajärjestelmän tuottamiseksi sai jatkoa jo toiselle vuodelle.

Yritykset päättäjille: "On aika edistää uudistavaa viljelyä"

Carbon Action -alustan yritykset julkaisivat kanssamme yhteisen kannanoton hallitusneuvottelujen alla uudistavan viljelyn edistämiseksi Suomessa.

Yritykset kertoivat kukin omasta työstään ja peräänkuuluttivat toimia myös politiikassa, sillä siirtymä uudistavaan maatalouteen tarvitsee sitä tukevan sääntely-ympäristön ja käytännön päätöksiä. Yritykset painottivat, että päättäjiltä tarvitaan selkeä signaali koko ruokaketjulle siitä, että uudistava maatalous on keskeinen Itämeren ympäristöhaasteiden ja ruuantuotannon kannattavuuskriisin ratkaisija.

Itämeri-ystävällistä olutta joulupöytään

Sinebrychoffin Koff Joululuolen mallasohra oli edellisvuosien tapaan tuotettu uudistavan viljelyn menetelmin. Joululuolen viljelijät valittiin mallastaja Viking Maltin sopimusviljelijöistä. Mallastajan suorittaman auditoinnin lisäksi me arvioimme tilan toiminnan Itämeri-ystävällisyyden.

Auditoinnissa ja arviossa tarkasteltiin tilan viljelyä, lajikkeiden valintaa, lannoitusta, viljelykiertoa, ohran kuivaamista ja varastointia. Hyväkuntoinen peltomaa tuottaa varmemman sadon ja vähentää riippuvuutta ostopanoksista. Elina ja Jonas Valkeinen, joiden tilalla vuoden 2023 joululuolen ohra viljeltiin, pitävätkin maan kasvukuntoa tärkeimpänä pääomanaan.

Uudistava maatalous

Tutkimus Carbon Actionin keskiössä

Carbon Action -alustalle on muotoutunut laaja poikkitieteellinen tutkimusverkosto. Tieteellistä kokonaisuutta koordinoi Ilmatieteen laitoksen tutkimusprofessori ja tieteellinen johtaja Jari Liski. Toimintavuoden 2023 loppuun mennessä Carbon Action alustalla oli käynnissä tai valmistuneena yhteensä 42 hanketta. Toimintavuonna 2023 Carbon Action -alustalla oli käynnissä 26 hanketta, yhteensä 44,1 miljoonan euron edestä.

Suurin osa hankkeista on tutkimushankkeita maaperän hiilivaraston todentamiseksi ja hiiliviljelyn vaikutusten tutkimiseksi. Mukana on myös mm. viljelijäyhteistyön kehittämistä ja kansainvälisen toiminnan skaalausta. Carbon Action -alusta mahdollistaa hankkeiden välisen tiiviin yhteistyön. Kaiken kaikkiaan Carbon Action -alusta on vuoden 2023 loppuun mennessä saanut rahoitusta 48,5 miljoonaa euroa vuosille 2019–2025. Osassa hankkeita rahoitusta on ohjattu sekä BSAG:lle että tutkijoille, osassa vain tutkijoille tai BSAG:lle. BSAG:lle tulevissa rahoituksissa mukana on aina myös tutkimustiedon tuominen käytäntöön.

Vuonna 2023

13 ruokaketjun yritystä allekirjoitti uudistavan viljelyn kannanoton.

Johtavana elintarvikeyhtiönä General Mills on sitoutunut edistämään uudistavaa maataloutta. Olemme myöntäneet Baltic Sea Action Groupille avustuksen toimintajärjestelmän kehittämiseksi suomalaisille viljelijöille, jotka ovat kiinnostuneita uudistavan maatalouden menetelmistä. BSAG:n yhteistyö viljelijöiden kanssa ja heidän innovatiivinen lähestymistapansa tarjosivat vakuuttavan rahoitusmahdollisuuden, jonka avulla voidaan nopeuttaa paikallisia oivalluksia ja menetelmien käyttöönottoa. Olemme ylpeitä voidessamme tukea suomalaisia kauranviljelijöitä ja BSAG:ta heidän uudistavan maatalouden matkallaan.

Jay O. Watson

General Mills, Director,
Regenerative Agriculture, Global Impact Team

Biodiversiteettiä hoitavia ja hyödyntäviä viljelymenetelmiä rakennetaan

Vuonna 2023 käynnistimme Carbon Action -alustalla maatalousympäristön luonnon monimuotoisuutta tutkivan hankkeen. Pitkän tähtäimen biodiversiteettityön tavoitteena on liittää luonnon monimuotoisuutta vaalivat ja hyödyntävät toimenpiteet osaksi hyvää maanviljelystapaa. Maatalouden biodiversiteettiratkaisut -hankkeessa kymmenen eteläsuomalaista viljelijää perustaa kaksivuotisen koeasetelman omille pelloilleen tutkijoiden ohjeistuksen mukaisesti.

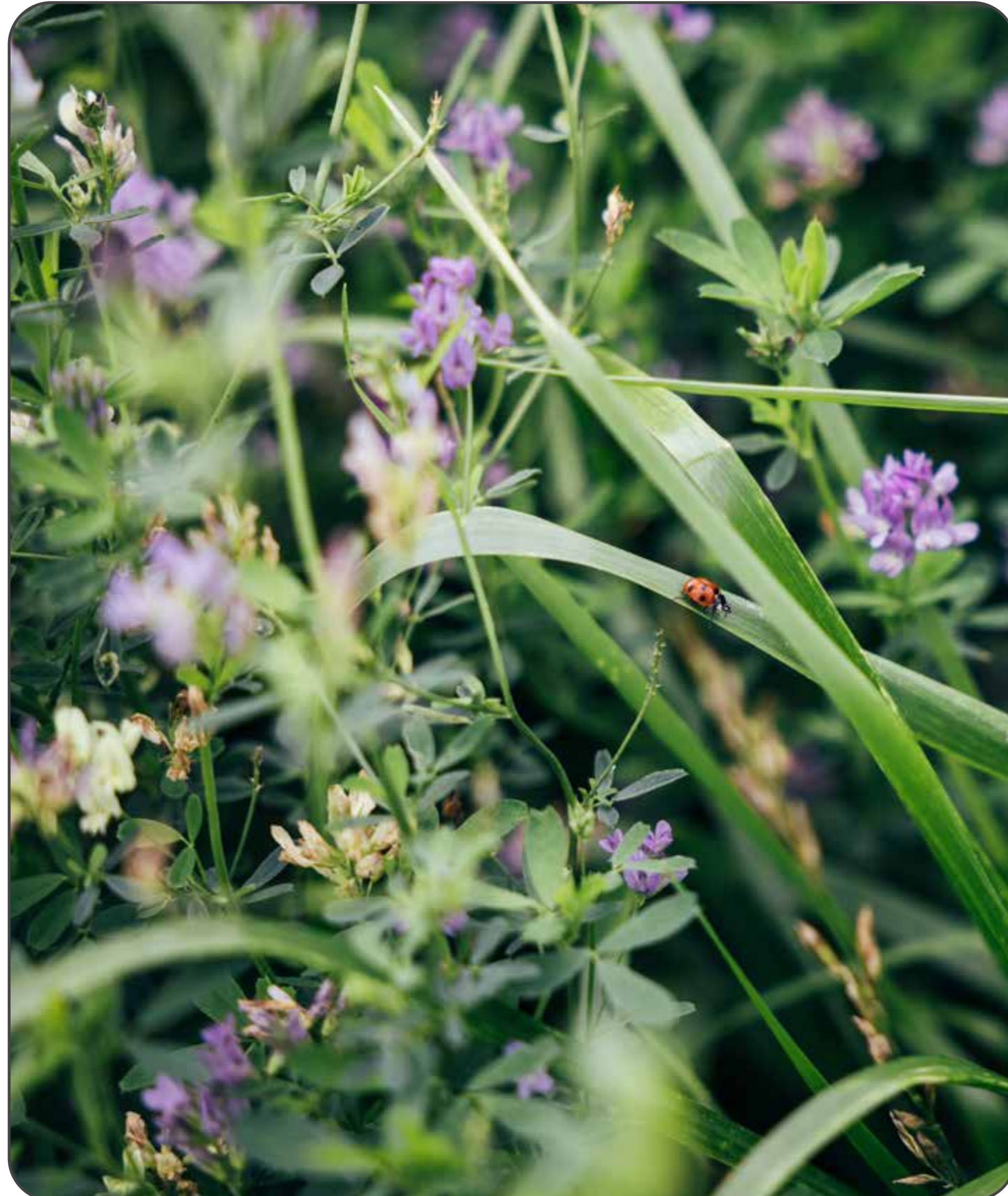
Tavoitteena on saada tutkittua tietoa uudistavan viljelyn toimenpiteiden vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen ja kehittää mittaristo maatalouden luontovaikutusten arviointiin. Pidämme viljelijänäkökulman vahvasti mukana biodiversiteettityössä, sillä laajan viljelijäjoukon saaminen työn piiriin edellyttää myös hyötynäkökulman huomioimista. Siksi tutkimuksessa analysoidaan monimuotoisuustoimenpiteiden vaikutusta myös satokasviin ja sadon laatuun.

Luonnon monimuotoisuus tulee viitoittamaan maa-

Uudistava maatalous

Kuva: Lassi Häkkinen

Biodiversiteettiä hoitavia ja hyödyntäviä viljelymenetelmiä rakennetaan /
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen uudistavan viljelyn edistämiseksi

talousalaa tulevaisuudessa yhtä vahvasti kuin ilmastomuutos tähän mennessä. Siksi nyt käynnistämämme biodiversiteettityön yksi keskeinen tavoite on myös tunnistaa aiheen ympäriltä nousevia uusia tutkimustarpeita ja koota tutkijayhteisö maatalouden biodiversiteettikysymysten ympärille ja suunnitella monimuotoisuustyön jatkoa Carbon Action -alustalla.

On ollut upeaa päästä tuomaan luonnon monimuotoisuuden näkökulmaa Carbon Action -työhön. Yhteistyö BSAG:n kanssa on ollut tutkimuksen kannalta arvokasta, sillä sen puitteissa pääsemme viemään työtä labrasta käytäntöön Carbon Action-tiloille. Tilaverkoston tuomat mahdollisuudet ja BSAG:n asiantuntemus ovat aivan ainutlaatuisia tutkimuksen näkökulmasta paitsi kotimaassa myös kansainvälisesti.

Anna-Liisa Laine
kasvibiologian professori, Helsingin yliopisto

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen uudistavan viljelyn edistämiseksi

Vaikuttaminen on tärkeä työkalu Itämeren auttamiseksi. Vuoden 2023 eduskuntavaalien alla tapasimme ehdokkaita ja heidän avustajiaan ja välitimme julkisesti [vaaliviestejämme](#) eri tavoin. Uudistavan viljely ja maaperän kasvukuntoon panostaminen mahdollistavat muutosta niin tilatasolla kuin ruokajärjestelmässä ja siksi sen tuominen politiikan agendalle oli yksi keskeinen tavoitteemme.

Yhdessä Carbon Action -alustan yritysten kanssa teimme [13 ruokajärjestelmän yrityksen kannaton uudistavan viljelyn edistämiseksi](#). Yhdessä Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston FOOD-ohjelman kanssa nostimme esiin tarvetta kokonaisvaltaiselle ja hallinnon rajoja ylittävälle ruokastrategialle. Petteri Orpon hallitusohjelmassa ruokastrategia huomioitiin ja sen tekeminen on aloitettu. Yhdessä FOOD ohjelman ja STN MULTA hankkeemme kautta järjestimme työpajan tutkijoille ja ruokastrategian tekijäosapuolille syksyllä 2023.

Olimme kuultavana kesän hallitusneuvotteluissa.

Uudistava maatalous

Itämeri sai hallitusohjelmassa huomiota etenkin Saaristomeri-tavoitteiden osalta ja maaperän kunnon parantaminen ja agroekologia nostettiin yhdeksi keskeiseksi ratkaisuksi. Maalla tehtävien toimien lisäksi onnistuimme saamaan hallitusohjelmaan sekä meriliikenteen päästöjen rajoittamisen, että meriluonnon suojelun edistäminen. Näistä kerromme enemmän toimintakertomuksen muissa osioissa. [Kommentoimme hallitusohjelmaa](#) heti sen julkistamisen jälkeen.

Jätimme lausunnon myös [Euroopan komission maaperädirektiiviehdotuksesta](#). Pidämme maaperädirektiiviä tarpeellisena mutta kesällä 2023 julkaistua ehdotusta keskeneräisenä, koska siinä otetaan huonosti huomioon maaperätoimenpiteiden paikallisuus.

Veimme jälleen päättäjiä eri puolilta yhteiskuntaa, kansanedustajista yrityspäättäjiin, Paraisilla sijaitsevalle [Qvidjan kokeilutilalle Maan puolustuskurssille](#). Tiivis päivä tutustutti osallistujat uudistavaan viljelyyn, Carbon Action -tutkimukseen ja lapiot kädessä maaperään. Kurssi päättyi metsään, jossa vastassa oli yllätys. Puiden takaa asteli Ylioppilaskunnan sekakuoro Akateeminen laulu, joka esitti Finlandia-hymnin korvaamattomalle luonnolle.

Innovaatioleirin osallistujia
Kuva: Eija Hagelberg

Innovaatioleiri tuotti ratkaisuja vuokrateltojen maan kasvukunnon ongelmiin

Vuokrateltojen maan kasvukunnon ongelmiin lähdettiin etsimään ratkaisuja 25 asiantuntijan voimin BSAG:n, Maaseutuverkoston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteistyössä järjestämällä innovaatioleirillä vuoden 2023 lokakuussa.

Osallistujat jaettiin tiimeihin eri teemojen alle, sillä vuokrateltojen maan kasvukunnon ongelmat ovat monisyinen kokonaisuus, joka linkittyy hyvin moneen muuhunkin maatalouden haasteeseen. Kukin ryhmä tarttui yhteen ongelman ulottuvuuteen: maanvuokrasopimukseen, pellon oston rahoitukseen ja verotukseen, tilusrakenteeseen ja vuokrateltoihin, vuokrateltojen peruskunnostukseen ja vuokrateltojen kohtelua maatalouspolitiikassa.

Innovaatioleirin tuloksena syntyi viisi konkreettista ratkaisuehdotusta, ja voittajaksi valittiin tilusrakenne-teemaa pyöritellyt tiimi. Tiimi ehdotti vuokrateltojen vähentämistä tilusjärjestelyiden avulla, mikä parantaisi kokonaiskuvassa peltomaiden kasvukuntoa. Maatalouspolitiikkaa pohtinut tiimi sai kunniamaininnan "peltoleasing" -ratkaisuehdotuksestaan. Ehdotuksessa maanomistaja ja vuokraviljelijä sopisivat keskenään leasing-sopimuksesta, johon voitaisiin kirjata maan kasvukunnon kehittämisen vaikutuksesta pellon arvoon. Jokaisessa innovaatioleirillä syntyneessä ratkaisussa oli potentiaalia ja ryhdyimme viemään niitä eteenpäin, jotta ne saadaan käyttöön. Vuoden 2024 alussa ratkaisut esitellään maa- ja metsätalousministeri Sari Essayhille.

Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – BSAG yhdistää ruokaketjun toimijat yhteisen tavoitteen äärelle

Maataloustiimissä puhalsivat muutoksen tuulet, kun tiimiin saatiin alkuvuodesta kolme uutta asiantuntijaa. Uudistavan maatalouden projektijohtaja Eija Hagelbergin mukaan tulokkaat ovat löytäneet paikkansa säätiössä, ja seuraava vuosi on iloa aloittaa tällä rautaisella kokoonpanolla.

Tiimin vuoteen on mahtunut paljon. On muun muassa kehitetty tilannetajuista hiiliviljelyä ja uudistavan maatilan toimintajärjestelmää sekä luotu uudistavalle viljelylle kriteerit, jotka Eijan mukaan helpottavat paitsi BSAG:n työtä, myös muita ymmärtämään mitä tarkoitamme, kun puhumme uudistavasta viljelystä.

Merkittävä virstanpylväs saavutettiin, kun Carbon Action -hankkeen viisivuotiset peltokokeet saatiin päätökseen. Samoihin aikoihin käynnistyi hanke, joka tuo biodiversiteetin osaksi BSAG:n maataloustyötä. "Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen on vakava uhka, jonka vaikutukset ympäristöön ja Itämereen voivat olla arvaamattomia," Eija summaa.

Yksi vuoden kohokohdista Eijalle oli innovaatioleiri, jossa etsittiin vastauksia vuokrapeltojen kasvukun-

toa koskeviin kysymyksiin. Mieleen jäi myös 4 per 1000 -konferenssi, johon kokoonnuttiin ratkomaan maaperän kasvukunnon ja hiilensidonnan kysymyksiä. "Yhteistyöllä, jakamalla tietoa ja osaamista, pysymme entistä vaikuttavampiin toimiin," Eija iloitsee.

Yhteistyötä on vuoden aikana tehty myös lukuisien yritysten kanssa. Uudistavaa viljelyä on edistetty mm. Itämeri-sitoumuksen tehneiden Nestlén, Sinebrychoffin ja Fazerin kanssa. Carbon Action -yritykset toivoivat kannanotossaan päättäjiltä selkeää signaalia uudistavan viljelyn mahdollisuuksista koko ruokaketjulle.

Itämeren tila on kriittinen, ja joskus lohduttomaltakin tuntuvassa tilanteessa toivon löytäminen on tärkeää. Eijalle sitä tuovat toiset ihmiset ja yhdessä tekeminen. "Päivittäin saan huomata, kuinka iso joukko osaavia ihmisiä tekee kaikkensa näiden haasteiden ratkaisemiseksi."

Eija Hagelberg
projektijohtaja,
uudistava maatalous

Kuva: Petri Lyytikäinen

Meriluonnon suojelu

Vuonna 2023
800 kuulijaa tapahtu-
missa, joissa kerroimme
merellisen monimuotoi-
suuden suojelusta

Meriajokasniitty.
Kuva: Mats Westerbom/VELMU

Vuonna 2023 työ seuraavan uuden yksityisen suojelualueen perustamiseksi pääsi vauhtiin, kun Inkoon seurakunta lähti aloitteestamme suojelemaan omistamansa Stora Fagerön saaren vesialuetta. Poikkeuksellisen näyttäviä meriajokasniittyjä sisältävän alueen suojelu turvaa Itämeren avainelinympäristöjä, ja kannustaa muitakin seurakuntia ja yhteisöjä suojelemaan.

Itämeren vedenalainen luonto on parhaimmillaan kirjava ja monimuotoinen, mutta sitä uhkaavat monet suorat ihmispaineet. Esimerkiksi energiantuotanto, rahtiliikenne, matkailu ja rantarakentaminen vaikuttavat suoraan vedenalaiseen lajikirjoon. Ilmastonmuutos ja rehevöityminen kaventavat entistään Itämeren ainutlaatuisen lajiston elintilaa. Monimuotoinen meriluonto kuitenkin myös kestää paremmin muuttuvia ympäristöolosuhteita, ja pystyy taistelemaan rehevöitymistä vastaan. Tämän vuoksi on erityisen tärkeää huolehtia merellisen lajikirjon säilyttämisestä. Elinvoimaisimpien ja ekosysteemin toiminnan kannalta olennaisimpien alueiden suojelu on tärkeä työkalu Itämeren pelastamisessa. Suomi on myös sitoutunut YK:n tavoitteeseen suojella 30 % maa- ja merialueista vuoteen 2030 mennessä.

Yksityinen merensuojelu tarvitsee vauhdittajaa

Iso osa suojelua kaipaavasta monimuotoisesta meriluonnosta sijoittuu yksityisomisteisille vesialueille. Vuonna 2023 jatkoimme työtämme yksityisen suojelun edistämiseksi yhteistyössä alueiden omistajien kanssa. Edistämme yksityistä suojelua vuonna 2019 käynnistämässämme [Elävä Itämeri -hankkeessa](#), jota rahoittaa Ålandsbankenin Itämeriprojekti. Elokuussa 2023 Itämeriprojekti myönsi hankkeelle uuden 112 000 euron rahoituksen, joka mahdollistaa työn jatkumisen joulukuuhun 2024 saakka.

Nykyisellään yksityisen suojelun prosessi on usein hidas ja byrokraattinen. Yksityisten suojelualueiden lisääminen vaatii kaltaistamme toimijaa, joka innostaa vesialueiden omistajia suojelemaan, välittää tietoa maanomistajan ja ympäristöhallinnon viranomaisten välillä, ja helpottaa suojelupäätöksiä tekevien viranomaisten työtä valmistelemalla suojeluhakemukset ammattitaitoisesti.

Olemme jatkaneet keskusteluja Espoon kaupungin kanssa Suvisaaristossa sijaitsevien Kytötä ja Knapperskäriä ympäröivien vesialueiden suojelusta.

Olemme lisäksi identifioineet paikkatietoaineiston perusteella 44 yksityisessä omistuksessa olevaa merialuetta, jotka voisivat soveltua suojelemaan.

Toteutuessaan suojeluprosessi on meille työllistävää, joten kaikkien 44 alueen omistajien lähesty-

Meriluonnon suojeleminen

minen kerralla ei ole tarkoituksenmukaista. Vuoden 2023 aikana otimme yhteyttä neljän potentiaalisen suojelealueen omistajiin, ja ehdotimme suojelealuetta. Alueiden joukossa oli sekä verrattain pieniä, yhden tai muutaman ihmisen omistamia vesialueita, että yli 7500 hehtaarin ja usean kymmenen osakkaan jakama vesialue. Metsähallituksen Luontopalvelut on alusta saakka tarjonnut apuaan alueen luontoarvojen tarkentamisessa. Pienempien alueiden omistajista kaksi kieltäytyi suojeleuksesta, mutta Stora Fagerön saaren omistava [Inkoon seurakunta tarttui suojelealuoitteeseen](#). Suurimman alueen osalta neuvotte- lut ovat vielä alkuvaiheissaan.

Metsähallitus haluaa vauhdittaa Itämeri- sitoumuksellaan BSAG:n työtä meriluonnon yksityisen suojeleuden edistämiseksi. Yhteinen tavoitteemme on parantaa merialueiden suojeleuden tilaa. Meille on luonnollista yhdistää voimat ja tukea toistemme työtä Itämeren monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Anu Riihimäki
Metsähallitus, luonnonsuojeleuspäällikkö

Stora Fagerön vedenalaisia luontoarvoja kartotettiin Metsähallituksen Luontopalveluiden sukeltajien johdolla. / Kuva: Anna Klemelä

Yksityinen merensuojeleminen tarvitsee vauhdittajaa / Meriajokasniityt suojeleluun Stora Fagerössä

Meriajokasniityt suojeleluun Stora Fagerössä

Inkoon merialueella Suomenlahdella sijaitsevan Stora Fagerön saaren vesialueineen omistaa Inkoon seurakunta. Paikkatietoaineistot osoittavat, että saarta ympäröivältä reilun 260 hehtaarin vesialueelta löytyy Itämeren avainlajeja meriajokasta ja rakko-hauraa, sekä punaleviä. Helmikuussa 2023 otimme yhteyttä seurakuntaan, ja ehdotimme suojelealueen perustamista. Seurakunta suhtautui ehdotukseemme myönteisesti, ja prosessi on siitä lähtien edennyt nopeasti. Nopeuteen on vaikuttanut paitsi seurakunnan yhteistyöhalukkuus, myös se, että seurakunnalla oli selkeästi tiedossaan saarella ja vesialueella tehtävä toiminta, jota suojeleminen ei saa estää. Esimerkiksi virkistysveneilijöiden käyttämät ankkurointipaikat ja uurnanlaskupaikkana toimiva vesialue otettiin alusta saakka huomioon rajoitusten suunnittelussa.

Apuna prosessissa ovat toimineet Metsähallituksen Luontopalveluiden meritiimi, sekä Uudenmaan ELY-keskus. Elokuussa 2023 olimme Luontopalveluiden meritiimin mukana [kartoittamassa tarkemmin vesialueen kasvillisuutta](#). Kartoituksissa löytyi lisää todella elinvoimaisia meriajokasniittyjä ja näkinpartaispohjia,

Meriluonnon suojeleminen

Vuonna 2023
Suojeleminen aloitettiin 262 hehtaarin merialueella Stora Fageröillä, josta löytyy poikkeuksellisia merijokkain ja näkinpartaisten esiintymiä.

jotka molemmat ovat oleellisia vedenalaisen monimuotoisuuden ylläpitämisessä. Kartoitusten avulla pystyimme kohdistamaan oikein alueelle asetettavat ankkurointikiellot, jotka eivät ole ristiriidassa jo käytössä olevien ankkurointipaikkojen kanssa. Ankkurointikieltojen lisäksi suojeleminen kielletään mm. uudet ruoppaukset, vesiviljely ja merihiekkanostaminen.

Muotoilimme suojeleminen hakemusluonnoksen seurakunnan puolesta, ja tarkistutimme sen myös ELY-keskuksella. Tämä mahdollistaa sen, että varsinainen suojeleminen päätös syntyy ELY-keskuksessa nopeasti. Seurakunta käsittelee ja hyväksyy hakemusluonnoksen kokouksessaan alkuvuodesta 2024, jonka jälkeen se voidaan lähettää ELY-keskukselle käsittelyyn.

Vesialueen suojeleminen lisäksi Uudenmaan ELY-keskus ehdotti seurakunnalle saarella sijaitsevan rantametsäkaistaleen suojeleminen. Metsäalueen suojeleminen erotettiin vesialueen suojeleminen omaksi prosessikseen, jota meidän sijastamme edistää Uudenmaan ELY-keskus. Parhaassa tapauksessa Stora Fagerölle voidaan saada kokonaisuus, jossa suojeleminen sekä vedenalaista, että pinnan yläpuolista saaristoluontoa.

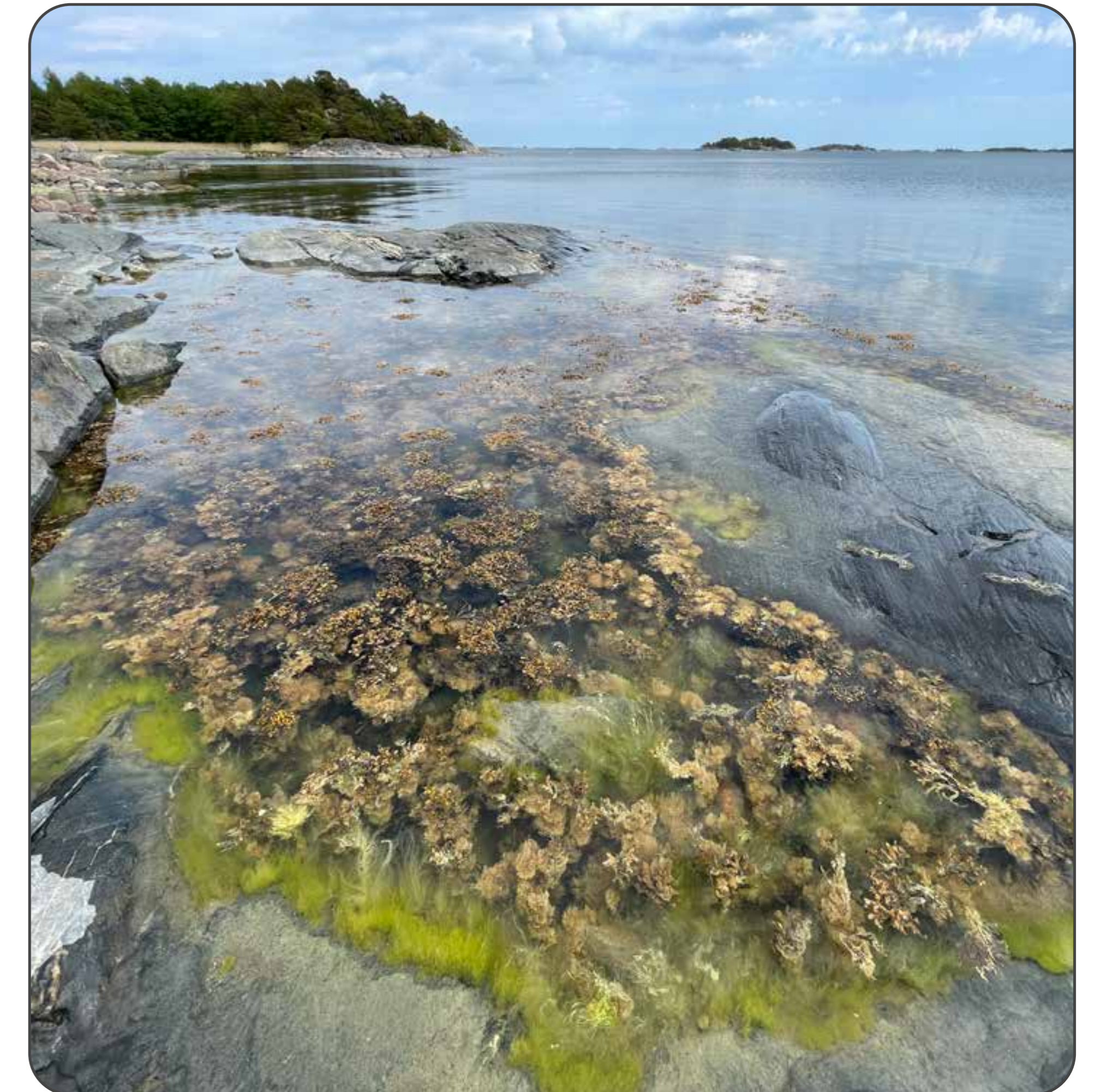
Vedenlaatua seurataan Gullkronan merellisellä suojeleminen alueella

Merellisten suojeleminen alueiden haasteena on usein riittävän seurannan puute, jonka seurauksena suojeleminen vaikuttavuuden todentaminen ei onnistu. Pinnan alla tapahtuvien muutosten seuraaminen on vaikeampaa kuin kuivalla maalla sijaitsevien alueiden kohdalla. Lisäksi vapaasti virtaavat vesimassat ja esimerkiksi niiden mukanaan kuljettamat ravinteet liikkuvat paikasta toiseen suojeleminen alueen rajoista piittaamatta.

Vuonna 2022 perustamamme Gullkronan merellisen suojeleminen alueen tilaa ryhdyttiin seuraamaan yhteistyössä Pro Litore ry:n kanssa. [Pro Litore teki ensimmäiset Gullkronan vedenlaadun kartoitukset jo vuonna 2022, ja työ jatkui kolmella kartoituksella vuoden 2023 aikana.](#) Kartoituksia tehdään osana kaksivuotista [SaaristoRider \(SAARI\) -hanketta](#), jota rahoittaa Varsinais-Suomen Liitto.

Pro Litore ry mittaa merivedestä esimerkiksi happi-, hiilidioksidi- ja suolapitoisuutta, sekä rehevöitymisestä kertovaa a-klorofyllin määrää. Tiheät mittauspisteet mahdollistavat tarkan kokonaiskuvan muodostamisen

Merijokasniityt suojeleminen Stora Fagerössä / Vedenlaatua seurataan Gullkronan merellisellä suojeleminen alueella

Gullkronan rakkohaurumetsät ovat arvokkaita elinympäristöjä monille lajeille. Kuva: Anna Klemelä

Meriluonnon suojeleminen

Merituulivoiman ympäristövaikutuksia voidaan ehkäistä yhteistyöllä

Yhdessä merituulivoimaa kehittävä Eoluksen kanssa järjestimme työpajan Itämeri-asiantuntijoille Helsingissä 30.3.

Eri tutkimuslaitosten tutkijat ja muut alan asiantuntijat jakoivat näkemyksensä merituulivoiman mahdollisista vaikutuksista Itämeren herkkään ympäristöön. Tarkastelussa tunnistettiin yhdessä vaikutuksia merenpohjaan ja merellisiin ekosysteemeihin. Haastavimmaksi ratkaista todettiin kumulatiiviset vaikutukset eli eri toimintojen yhteisvaikutukset.

Yhteistyön merkitys nousi vahvasti esiin. Työpajan tärkeänä viestinä oli, että yhteistyötä tarvitaan merituulivoiman kehittäjien kesken, tuulivoiman ja merellä toimivien muiden toimialojen kanssa, yritysten ja viranomaisten välillä sekä kansainvälisesti.

vedenlaadun alueellisesta vaihtelusta, joka voi etenkin Itämeren saaristossa olla huomattavan suurta.

Mittauspisteiden sijoittelussa on otettu erityisesti huomioon Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma VELMU:n keräämät tiedot alueen vedenalaisten elinympäristöjen sijainneista. Vedenlaatu sanelee eliöstön rakenteen ja ohjaa sen toimintaa, mutta toisaalta eliöt myös vaikuttavat vedenlaatuun. Esimerkiksi elinvoimaiset sinisimpukka- ja rakkohauruyhteisöt suodattavat ja sitovat ravinteita tehokkaasti, ja näitä yhteisöjä suojelemalla on mahdollista vaikuttaa positiivisesti ympäristön tilaan laajemminkin.

Nyt kerättävä tieto kertoo siitä, millainen vedenlaatu Gullkronan merialueella on ollut suojeleminen alkaessa. Aineistoa voidaan käyttää pohjana alueen myöhemmälle seurannalle.

Yksityinen suojeleminen osana suurempaa merensuojeleminen kokonaisuutta

Koska iso osa suojeleminen kaipaavista merialueista on yksityisessä omistuksessa, on yksityisellä suojeleminen

Vedenlaatu seurataan Gullkronan merellisellä suojeleminen alueella / Yksityinen suojeleminen osana suurempaa merensuojeleminen kokonaisuutta

iso rooli suojeleminen verkoston kehittämisessä. Yksittäiset, yksityisomisteiset vesialueet ovat usein kooltaan melko pieniä, ja luontoarvoiltaan edustavimmat yksityiset alueet voivat sijaita pitkienkin etäisyyksien päässä toisistaan. Suojeleminen on kuitenkin usein tehokkaampaa, kun suojeleminen alueet muodostavat mahdollisimman yhtenäisen kokonaisuuden, jossa lajit

Hapsividat viihtyvät hiekkapohjilla, jossa ne muodostavat tupsumaisia kasvustoja. Kuva: Pasi Relanto

Meriluonnon suojelu

pääsevät liikkumaan ja leviämään eri alueiden välillä. Tämän vuoksi on tärkeää nivoa yksityinen suojelu osaksi laajempaa merellisen suojelun kokonaisuutta.

Tähän pyritään EU:n LIFE-ohjelman rahoittamassa [Biodiversea-hankkeessa](#), jossa olemme mukana yhdessä Metsähallituksen, ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, Luonnonvarakeskuksen, Turun AMK:n, Geologian tutkimuskeskuksen ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on laajentaa ja tehostaa Itämeren suojelualueverkostoa ja kehittää suojelun seurantaa.

[Haluamme toteuttaa yksityistä suojelua maanomistajalähtöisesti ja vapaaehtoisuuteen perustuen](#), mikä ohjaa myös työtämme Biodiversea-hankkeessa.

Luonnonsuojelun perustaminen Gullkronaan ei ole riistänyt osakkailta yhtään mitään, päinvastoin se on ennestään rikastuttanut rakasta saaristoamme.

Sten Öhman
Gullkronan kalastuskunta

Pakottamiseen ja ylhäältäpäin tulevaan saneluun perustuva yksityinen suojelu kääntyisi tarkoitustaan vastaan, sillä vesialueiden omistajat tuskin tällöin sitoutuisivat suojeluun sen vaatimalla tavalla. Yhteistyössä toteutetussa suojelussa saadaan myös paremmin käyttöön omistajien osaaminen ja tieto omasta merialueestaan, joka auttaa parempien suojelurajoitusten muotoilussa.

Vedenalaisen maailman kauneus ja Gullkronan esimerkki inspiroivat

Suojelun perustamisen lisäksi meriluontotyön toinen kärki on yleisen tietoisuuden kasvattaminen Itämeren vedenalaisesta maailmasta ja sen suojelemisesta. Rehevöityminen, hapettomuus ja muut Itämeren ongelmat ovat kiistattomia, mutta niiden lisäksi meren pinnan alla on myös runsasta, värikästä ja suojelemisen arvoista elämää.

Kerroimme Gullkronan merensuojelualueesta erilaisissa tilaisuuksissa vuoden 2023 aikana. Maaliskuussa osallistuimme Saaristomeren biosfäärialueen Talvipäiville Kasnäsissä, jossa esitelmöimme Gullkronan suojeluprosessista n. sadalle kuulijalle.

Autamme räätälöimään suojelun rajoitukset

Suojelun perustaminen tarkoittaa, että alueen käyttöön kohdistuu erilaisia rajoituksia. Rajoitukset vaihtelevat jonkin verran suojelualueesta toiseen, ja riippuvat alueelta löytyvistä luontoarvoista.

Usein suojelun alueella rajoitetaan esimerkiksi ruoppaamista, vesiviljelyä ja merihiekkan nostamista. Jos alueen luodoilla pesii lintuja, niitä voidaan suojella pesimäaikaisella, luotoa ympäröivällä liikkumisrajoituksella. Suojelu ei rajoita esimerkiksi venevalkamien ylläpitoa, eikä laitureiden ja venevajojen kunnossapitoa.

Me autamme maanomistajia muotoilemaan omalle alueelleen asetettavat käyttörajoitukset yhdessä ELY-keskuksen ja Metsähallituksen asiantuntijoiden kanssa. Rajoitusten tulee turvata alueen luontoarvojen säilyminen, ja samalla mahdollistaa esimerkiksi mökkeily ja asuminen saaristossa.

Meriluonnon suojelu

Vuonna 2023
28 tutkijaa ja asiantuntijaa osallistui työpajaan merituulivoiman vaikutuksista Itämeren ekosysteemiin

Vedenalaisen maailman kauneus ja Gullkronan esimerkki inspiroivat

Vastaava esitys pidettiin myös Saaristomeri-huippukokouksessa Naantalissa kesäkuussa, Rotareiden järjestämässä Silakkasoutu-seminaarissa Helsingissä lokakuussa, sekä Saaristomeren kansallispuiston

Meriluontoa juhlittiin **Gullkronan kesäpäivässä**

Järjestimme 26.7. koko perheelle suunnatun meriluontotapahtuman Gullkronassa.

Tapahtuman osallistujat pääsivät tutustumaan avainlaji rakkohauruun ja sen seassa piileskeleviin eliöihin, kuten katkoihin, siiroihin ja läpikuultavaan leväkatkarapuun. Pro Litore ry esitteli tutkimusvenettä, jonka avulla kartoitetaan Gullkronan saarta ympäröivän merensuojelualueen vedenlaatua.

Tapahtuman tarkoituksena on tutustuttaa purjehtijat ja muut Itämeren äärellä viihtyvät ihmiset vedenalaiseen monimuotoisuuteen. Tapahtumassa jaettiin tietoa myös Gullkronan merellisestä suojelualueesta.

Meriluontotapahtuma Gullkronassa 26.7.2023 / Kuva: Anna Klemelä

40-vuotisjuhlassa Turussa marraskuussa. Gullkronan suojeluprosessi on toiminut konkreettisenä esimerkkinä Itämeren hyväksi tehtävästä työstä, ja herättänyt suurta kiinnostusta myös mediassa.

Hyödynsimme Gullkronan saarta myös tapahtumapaikkana. Heinäkuussa saarella järjestettiin koko perheelle suunnattu kesäpäivän tapahtuma, ja elokuussa järjestimme saarelle toimittajaretken. 24 ympäristö- ja matkailualan toimittajaa tutustuivat retkellä BSAG:n toimintaan, Gullkronan merensuojelualueeseen ja Itämeren monimuotoisuuteen.

Itämeripäivää vietettiin jo perinteeksi muodostuneessa Korkeasaaren Itämeri-seikkailussa, jonka järjestimme yhdessä Korkeasaaren eläintarhan, Pidä Saaristo Siistinä ry:n, Sea Lifen, Suomen ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen meritiimin kanssa. Koululaisille suunnatussa seikkailupäivässä tutustuttiin paitsi vedenalaiseen monimuotoisuuteen, myös esimerkiksi roskaamisen vaikutuksiin. Osallistuimme myös Blue Night -tapahtumaan Helsingin kaupungintalolla syyskuussa, jossa kerroimme koululaisille meriluonnosta.

Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – merialueiden suojelu turvaa lajien olemassaoloa

Meriluontotiimin vuosi alkoi iloisissa merkeissä, kun Gullkronan suojelupäätöksen myötä päästiin aloittamaan SAARI-hanke, jossa kartoitetaan alueen vedenlaatua. ”Suojelualueiden vaikutuksia seurataan liian vähän ja tähän haetaan nyt muutosta,” kertoo BSAG:n meriluonnon monimuotoisuuden projektipäällikkö Anna Klemelä.

Työn alla on myös uusi suojeluhanke Inkoon Stora Fagerössä. Alue ei ole suuri, mutta poikkeukselliset luontoarvot tekevät siitä oivan suojelukohteen. Annan mukaan suojelussa tuleekin ottaa huomioon koon lisäksi laatu. ”Isolla alueella lajit voivat levittäytyä, mutta se edellyttää, että lajeja ylipäättään on. Vaikka suurempi suojelualue on usein tehokkaampi, pienemmilläkin alueilla voidaan saada aikaan paljon hyvää.”

Harva tietää, että Suomessa voi perustaa yksityisen suojelualan. Yksi vuoden keskeisistä tavoitteista onkin Annan mukaan ollut nostaa meriluonnonsuojelun merkitystä ja mahdollisuuksia paremmin ihmisten tietoon. Myös monimutkaisen suojeluprosessin helpottamiseksi on tehty paljon työtä. ”Meriluonnon suojelussa kyse on yhteistyöstä, jonka lopputuloksesta hyötyvät niin merialueen omistaja kuin Itämerikin,” Anna summaa.

Yhteistyötä on vuoden aikana tehty myös yhteistyökumppanien kanssa. Keskeisimpänä Anna mainitsee merituulivoimaa kehittävän [Eoluksen](#), jonka Itämerisitoumuksen puitteissa on selvitetty [merituulivoiman ympäristövaikutuksia](#). Tiedon kokoaminen yhteen on tärkeää, sillä merituulivoiman vaikutuksista Itämerellä tiedetään vielä varsin vähän.

Elinvoimaisen, monimuotoisen Itämeren saavuttaminen vaatii Annan mukaan suurta asennemuutosta. Anna toivoo, että oppisimme yhteiskuntana pärjäämään vähemmällä, ja saamaan nautintoa yksinkertaisista asioista – kuten kauniista ja puhtaasta kotimerestä.

”Olisi hienoa, jos merestä osattaisiin nauttia enemmän sellaisena kuin se on. Kaikesta ei tarvitse saada lisäarvoa, vaan arvon voi nähdä siinä, mitä meillä jo on.”

Anna Klemelä
projektipäällikkö,
meriluonnon monimuotoisuus

Kuva: Janita Aro

Vastuullinen meriliikenne

Rahtialuksilta saa laillisesti pumpata mereen erilaisia jätevesiä sekä ruokajätettä. Lähellä rannaa tapahtuvat purkamiset kuormittavat Suomen herkkiä rannikkoekosysteemejä erityisesti. Itämeren tila vaatii, että jokainen päästölähde saadaan aisoihin. Vuonna 2023 ajoimme lainsäädäntöä jätevesipäästöjen kieltämiseksi Suomen aluevesillä sekä käynnistimme yhden uuden hankkeen sekä viranomaisyhteistyönä suoritettavan toimeksiannon.

Rahtialukset voivat päästää mereen laillisesti mm. talousvesiä, käymäläjätevesiä, lastitilojen pesuvesiä ja hienonnettua ruokajätettä. Laivoilta syntyvät jätevesi- ja ruokajätepäästöt rehevöittävät ja roskaavat Itämeren. Meriliikennetyömme tavoitteena on löytää keinoja, joilla Itämereen päätyvän jätteen määrä vähenee. Kokoamme toimijat yhteen pohtimaan, miten jätteet saataisiin purettua meren sijasta satamien vastaanottolaitteistoihin.

Itämerellä seilaa päivittäin noin 25 000 merenkulkijaa ja 2 000 alusta, joista 95 % on rahtialuksia. Vaikka yhdeltä rahtialukselta purettaisiin mereen pieniä määriä, 2 000 aluksen yhteisvolyymi on merkittävä.

Rahtilaivoilta tulevaa kuormitusta on tutkittu aiemmissa projekteissamme, ja on käynyt ilmi, että jätevedet sisältävät paitsi ravinteita, myös mikromuovia ja lääkeaineita.

Hankimme yhteistyössä varustamojen ja muiden sidosryhmien kanssa lisätietoa jätevesien ravinne- ja bakteeripitoisuuksista sekä laivojen päästöistä.

Vuonna 2023 ajoimme lainsäädäntöä jätevesipäästöjen kieltämiseksi Suomen aluevesillä sekä käynnistimme yhden uuden hankkeen sekä viranomaisyhteistyönä suoritettavan toimeksiannon.

Vuonna 2023 ajoimme lainsäädäntöä jätevesipäästöjen kieltämiseksi Suomen aluevesillä.
Kuva: Laura Mäkelä

Vastuullinen meriliikenne

Laivojen jätevedet puhuttavat kansalaisia ja päättäjiä

Vuonna 2023 laivojen jätevedet saivat entistä enemmän näkyvyyttä julkisessa keskustelussa. Vaalien alla tapasimme kansanedustajia ja edustajaehdokkaita.

Kerroimme heille muun muassa, että jätevesien päästäminen Itämereen tulisi kieltää Suomen aluevesillä. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan kirjattiin tavoitteeksi käsittelemättömien jätevesien purkukielto Suomen aluevesillä. Samalla pystyimme edistämään lakialoitetta, joka kieltäisi käymäläjätevesien, harmaiden vesien, ruokajätteen sekä rikkipesurivesien päästämisen Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä. Erityisen tärkeää näissä aloitteissa on kaksi jätteettä (ruokajäte ja harmaat vedet), joiden päästöjä ei ole aiemmin rajoitettu mitenkään.

Koska Suomen toimivalta ulottuu vain omille aluevesillemme, on tämä aloite hyvä esimerkki muille Itämeren valtioille ja tärkeä ensimmäinen lainsäädännöllinen askel, jotta päästöt saadaan kiellettyä koko Itämeren alueella. Erityisherkan merialueen osalta toimiin on ryhdyttävä välittömästi.

Rauman satama on Suomen kolmanneksi suurin konttisatama / Kuva: Jyrki Saarni

Ship Waste Action laajeni jälleen

Sillä aikaa, kun päästöjen kieltävää lakia työstedään, on päästöjä vähennettävä vapaaehtoisin toimin. Tähän Ship Waste Action -aloitteemme tähtää. Aloitteessa mukana olevat yritykset ovat arvoketjun eri kohdista ja laivaperäisten jätteiden jätehuollosta. Varustamot ja rahdinantajat, satamat ja jätteen käsittelijät sitoutuvat julkisesti aloitteen mukaiseen toimintaan: ohjaamaan alusten jätteet Itämeren sijasta kiertotalouden piiriin. Viime vuonna Ship Waste Action -aloitteeseen liittyivät saksalainen varustamo GEFO Shipping ja kotimainen varustamo Bore sekä rahdinantaja Nokian Renkaat. Mukana ovat myös Gasum, Kymen Vesi ja UPM. Lisäksi toimintatapojaan kanssamme kehittävät useat suomalaiset satamat, varustamot ja rahtialukset miehistöineen sekä laivameklarit.

Suomi voi omilla toimillaan olla suunnannäyttävä Itämeren suojelutyössä. Itämeri ei tule kestävään nykyistä likasangon roolia ja siitä aiheutuvaa ravinnekuormaa.

Pauli Aalto-Setälä, kansanedustaja

Vastuullinen meriliikenne

Ruumanpesuvesien jatkokäyttöä pyritään tehostamaan

Hankepuolella työmme laajeni uuden jätevesijakeen käsittelyyn. NEFCOn rahoittama CRIB-hanke (Cargo residues into biogas) käsittelee ruumanpesuvesiä, jotka voidaan myös lain mukaan purkaa mereen. Pesuvesi voi kuitenkin olla ympäristöä kuormittavaa ja sisältää sellaisia lastijäämiä, jotka voitaisiin ohjata maalla hyötykäyttöön.

Hankkeessa haastateltiin laajasti satamatoimijoita sekä irtolastialuksia operoivia kotimaisia varustamoja. Ruumanpesuvesien satamaan purkamisen ei sisälly satamamaksuun, joten kustannukset siitä jäävät kokonaisuudessaan varustamoille. Toimitimme myös vesinäytteitä yhteistyövarustamon aluksilta analyysiin, jotta voimme arvioida niiden jatkokäytömahdollisuuksia tai edes käsittelyn helpottamista sen osalta, että osa vesistä voitaisiin purkaa viemäriinjastoon. Hanke jatkuu keväälle 2024.

Taustaselvitys kansainvälisen merenkululainsäädännön tueksi käynnistyi

Viranomaisyhteistyömme sai lisäpotkua, kun Traficom tilasi meiltä alusjätevesiin liittyvän selvitystyön. Tarkoituksena on tutkia Suomen satamissa vieraillevien alusten harmaavesipäästöjen sekä ruokajätteen määrää ja haitallisuutta Itämeren ympäristölle.

Osana tätä työtä haastattemme suomalaisten satamien edustajia selvittääksemme satamien vastaanottolaitteisiin purettujen mustien ja harmaiden jätevesien sekä ruokajätteen määriä. Kartoitamme myös näiden jätteiden vastaanottoon liittyviä hyviä käytäntöjä sekä mahdollisia esiin tulleita haasteita. Analysoitavia näytteitä jätevesistä otetaan neljän varustamon erityyppisiltä aluksilta.

Toimeksiantoon liittyvä työ käynnistyi loppuvuodesta 2023 ja se jatkuu vuoden ajan. Selvitystyön tuloksia tullaan hyödyntämään kansainvälisesti ja niiden pohjalta pyritään tekemään Helsingin sopimuksen osapuolten yhteinen esitys kansainväliselle merenkulkujärjestö IMO:lle MARPOL 73/78-yleissopimuksen liitteiden IV ja V muuttamiseksi.

Satamahaastatteluista tietoa toiminnan tueksi

Olemme useiden vuosien ajan kartoittaneet Suomen suurimpien satamien tilannetta jätevesien vastaanoton sekä jätehuollon osalta. Merenkulun ympäristönsuojelulain päivittämisen jälkeen kotimaan satamissa jätehuoltopalvelut ovat parantuneet entisestään ja erilliskerättävät jakeet kattavat käytännössä kaiken laivalta tulevan jätteen. Vastaanottolaitteistoihin purettavien jätevesien osalta suuntaus on edelleen nouseva ja näkyy erityisesti niissä satamissa, joissa käy säännöllisesti Itämerisitoumuksen tehneiden varustamoiden tai rahdinantajien aluksia.

Tiedonvälitys mahdollistamassa muutosta

Aiempina vuosina meriliikennetyössä oli havaittu, että HELCOM:in 'No Special Fee' -suositusta ei tunneta kaikissa satamissa. Niissäkin satamissa, joissa periaate on tuttu, käytännön toteuttaminen saattaa olla puutteellista: käymäläjätevesiä otetaan vastaan vain matkustaja-aluksista tai rahtialusten purkamille jätevesille on määrärajoituksia. Suomalaisissa satamissa periaate tunnetaan ja satamien velvollisuudet

Vastuullinen meriliikenne

Kuva: Jukka Rapo

on kirjattu merenkulun ympäristönsuojelulakiin. Ongelmana on se, että ulkomaisille aluksille tieto Suomen käytännöistä kulkee huonosti. Päivitimme Baltic Sea Waste Info -tietopakettia ja toimitimme sen laivameklariliittoon, jonka kautta agentit jakavat tietoa satamiin saapuville aluksille. Itämeren laajui-nen työ jätevesien vastaanoton osalta jatkuu viran-omaisten ja sidosryhmien kanssa.

Ship Waste Action on tulevissa rahtikilpailu-tuksissamme yksi rahdinkuljettajien valintaan vaikuttava kriteeri. Itämeri-sitoumuksellamme edellytämme, että suorien varustamosopimusten alla kulkevan lastin laivaperäiset jätevedet puretaan Suomen satamien vastaanottolaitteisiin. Ohjaamme myös huolintaliikkeiden toimintaa niin, että heidän kauttaan kulkevan rahdin laiva-peräiset jätevedet puretaan Suomen satamissa.

Teppo Huovila

Nokian Renkaat, laatu- ja vastuullisuusjohtaja

Bore ottaa henkilöstönsä mukaan auttamaan Itämerta

Suomalainen laivanvarustamo Bore luotsaa henki-löstöään kohti terveempää ja kestävämpää elämää. BoreFit-kilpailussa osallistujat liikkuvat, päivittävät elintapojaan terveellisemmiksi ja tekevät hyvää ympä-ristölle.

Bore korostaa työhyvinvoinnin lisäksi ympäristöystä-vällisyyden ja uusien innovaatioiden merkitystä liiken-neratkaisuissa. Varustamo pyrkii pienentämään me-renkulusta aiheutuvaa ympäristökuormitusta ja etsii uusia ympäristöystävällisempiä ratkaisuja.

Boren rahtilaivojen satamiin jättämien jätevesien mää-rä on lisääntynyt merkittävästi BSAG:n käynnistämän Ship Waste Action -aloitteen mukaisesti. Yhtiön uudet alukset Bore Way, Bore Wave and Bore Wind purkavat kaikki jätevetensä satamaan, ja varustamo tutkii lisäksi mahdollisuuksia biokaasun hyötykäyttöön.

Matkalla kohti elinvoimaista Itämerta – BSAG tukee meriliikenteen toimijoita muutoksessa

Meriliikennetiimi koki kesällä muodonmuutoksen Mia Hytin astuessa meriliikenteen projektipäällikön tehtäviin. ”Aloittaessani tunnettuutta ja arvostusta oli kerrytetty sidosryhmien keskuudessa. Hyvin rakennetulta pohjalta on ollut helppo aloittaa työ kohti seuraavaa askelta, kansainvälistä yhteistyötä,” Mia kertoo.

Vuoden suurin saavutus oli Mian mukaan valiokuntakäsittelyyn edennyt lakialoite jätevesien purkukiellosta – yksi päätavoitteista on ollut saada jätevesiasiat lainsäädäntöön. Aloite on Mian mukaan hyvä alku. Seuraavaksi on varmistettava sen toteutuminen ja vietävä prosesseja kansainvälisille vesille, jotteivät ongelmat vain siirry Suomen aluevesistä muun Itämeren alueelle.

Mia toivoo, että vielä joskus jätevesipäästöt kielletään laivoilta kokonaan. Ennen sitä vapaaehtoisia toimia edistetään Ship Waste Action -aloitteessa, johon on tänäkin vuonna saatu mukaan uusia meriliikenteen toimijoita. ”Uusien sitoumusten myötä vahvistuu usko siihen, että muutos on mahdollinen,” Mia iloitsee.

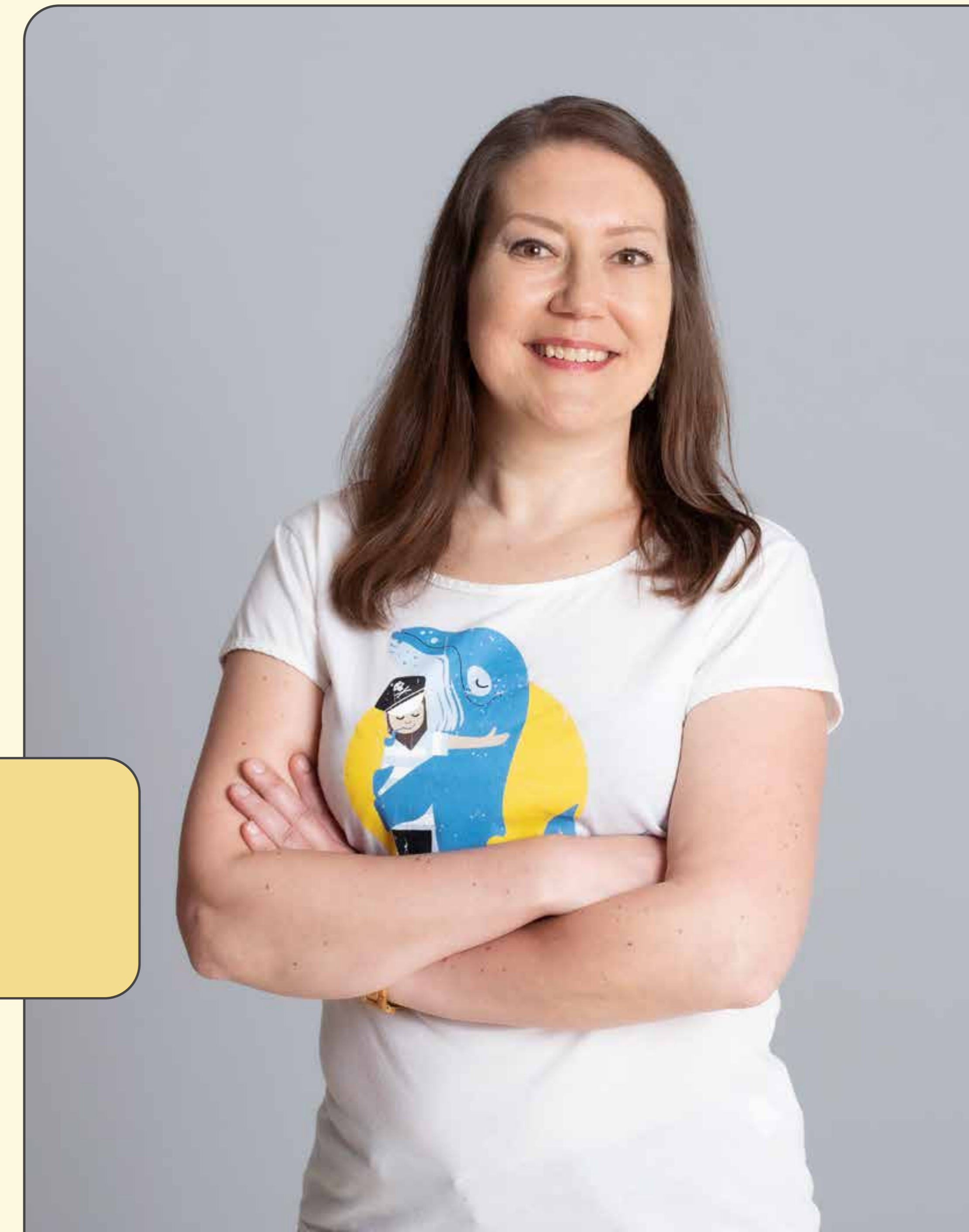
Yritysten vapaaehtoisen toiminnan kehittäminen rohkaisee muita toimijoita ja osoittaa lainsäätäjille, että toimintatapoja voidaan muuttaa. Mia muistuttaa, että kyse on myös riskienhallinnasta, työnantajakuvasta ja vastuullisuudesta. ”Suunta on päätöksenteon tasolla selvä, ja siirtymä tulee olemaan helpompi niille varustamoille, jotka toimivat etulinjassa. Vastuullisuusteot eivät ole riippakivi, vaan parhaimmillaan suuri valtti.”

Miasta on ollut palkitsevaa huomata, miten yhteistyö meriliikenteen vastuullisuuden edistämiseksi on lisääntynyt. ”Meren hyvinvointiin kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota, ja siitä huolehtimista on alettu pitää tärkeänä.”

Yhteistyö on Mialle tärkeää myös työyhteisössä. Puolen vuoden jälkeen hän kokee päässeensä hyvin mukaan BSAG:n porukkaan. ”Parasta on ollut hyvä yhteishenki ja usko siihen, että asioita voidaan muuttaa.”

Mia Hytti
projektipäällikkö,
meriliikenne

Kuva: Laura Oja

Itämeren edunvalvonta

Vuosi 2023 haastoi myös Itämeren edunvalvojan. Vaikka hallitusohjelma edistää maaperän ja vesiensuojelun asiaa, leikkaa se myös varoja ympäristö- ja Itämerityöltä. Tähän me BSAG:ssa vastamme tukemalla systeemistä muutosta ja vaikuttamalla myös EU-tasolla.

Keväällä 2023 Suomessa käytiin eduskuntavaalit, joita varten olimme aloittaneet puolueiden kontaktoinnin ja puolueiden vaaliohjelmiin vaikuttamisen jo edellisen vuoden keväällä. Eduskuntavaalien alla jatkoimme proaktiivista viestintää puolueiden suuntaan, vierailimme eduskuntaryhmien kutsumana eduskunnassa ja tapasimme yksittäisiä kansanedustajaehdokkaita.

Olimme myös kuultavana hallitusneuvotteluissa. Vaalien jälkeen laaditussa hallitusohjelmassa kädenjälkemme näkyy vahvasti niin Saaristomero-ohjelmassa kuin meriliikenteen jätevesipäästöjen osalta. Hallitusohjelmassa sitoudutaan tekemään Saaristomeren valuma-alueesta ravinteiden kieron pilottialue ja siinä korostetaan valuma-alueelähtöisyyttä ja peltomaan hyvän rakenteen merkitystä ravinnevalumien vähentämisessä.

Kevään aikana vaikutimme suoraan yksittäisten europarlamentaarikkojen kautta myös Euroopan parlamentin kannanvalmistelutyöhön koskien hiilen poistojen sertifiointia. Parlamentin syksyllä julkaistava kanta trilogineuvotteluita varten tukee vahvasti kestäviä ja monihyötyisiä hiilensidontatoimia maataloudessa sekä sertifikaattia näiden markkinapohjaiseksi kannustimeksi.

Lausuntoja kansalliseen politiikkavalmisteluun toimitimme kaikkiaan neljä kappaletta (maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma MISU, monimuotoisuusstrategia 2035, HELCOM BSAP kansallinen toimeenpano-ohjelma, talousarvio 2024) sekä kuuluttavana, lausuntopyynnöstä että avoimen kuulemisen kautta. Lisäksi lausuimme EU-tasolla hiilen poistojen sertifiointin lakialoitteesta ja maaperän seurantaista. Jälkimmäisen osalta lausuntomme viestit näkyvät hyvin esimerkiksi maaperälakia koskevassa suuren valiokunnan lausunnossa (U57-2023). Tämän lisäksi osallistumme Euroopan komission hiilenpoistojen sertifiointikehikkoa valmistelevaan asiantuntijaryhmään.

Vuonna 2023

Maan puolustuskurssi järjestettiin jo 5. kerran. Vuodesta 2018 lähtien yhteensä 142 päättäjää ja vaikuttajaa on saanut omakätisesti oppia miten maatalouden ravinnepäästöjä Itämereen vähennetään, ravinteita kierrätetään ja pellon sadontuottokykyä parannetaan.

Maan puolustuskurssi järjestettiin Qvidjan koetilalla / Kuva: Lassi Häkkinen

Viestintä ja vuorovaikutus

Viestinnän päätavoitteena oli säätiön ja sen ajamien Itämeri-ratkaisujen tunnettuuden laajentaminen. Ensimmäistä kertaa toteutettu kesäkampanja sekä eduskuntavaalien vaaliviestintä tukivat tätä tavoitetta.

Kesäkampanja tarjosi mahdollisuuden antaa takaisin Itämerellä ostamalla kerta- ja kausilippuja mereen. / Kuva: Lassi Häkkinen

Vuoden 2023 tärkeimmät viestit olivat ilmastonmuutoksen, Itämeren ongelmien ja luontokadon linkittyminen yhteen ja se, että uudistavalla maataloudella ja maaperän hyvinvoinnilla voidaan vaikuttaa näihin kaikkiin. Lisäksi viestimme vahvasti yksityisten merialueiden suojelun puolesta sekä siitä, että meriliikenteen ravinnepäästöjä on mahdollista suitsia sekä lainsäädännöllä että vapaaehtoisella yhteistyöllä. Viestimme kaikista kärjistä aktiivisesti sekä omissa kanavissamme että median suuntaan. Meltwater-mediaseurantapalvelun mukaan Baltic Sea Action Group -maininnalla löytyi 194 mediaosuutta, mikä on huomattavasti enemmän kuin vuonna 2022. Erityisen hyvin näkyvyyttä saivat Carbon Action sekä Ship Waste Action -yhteistyö.

Painotus digitaalisessa viestinnässä

Heti alkuvuodesta julkaisimme uudistetut verkkosivumme myös ruotsiksi. Verkkoviestintä oli aktiivista, ja julkaisimme vuoden aikana 47 suomenkielistä uutista ja 20 blogikirjoitusta, joista osa oli vierasblogeja. Vierasblogeilla halusimme tuoda laajan sidosryhmäjoukkomme Itämeri-työtä entistä paremmin näkyviin.

Syksyllä julkaisimme uuden [Itämeren pelastajat -sisältösarjan](#), joka esittelee monipuolisesti Itämeren puolesta työskenteleviä henkilöitä reportaasein, kuvin ja sitaatein.

Sosiaalisessa mediassa keskityimme erityisesti sisältötuotannon suunnitelmallisuuteen ja visuaaliseen yhdenmukaisuuteen. Positiivisinta kehitystä nähtiin Instagramissa, missä vuoden aikana saimme yli 800 uutta seuraajaa. BSAG:n uutiskirjeen ja Uudistavan maatalouden uutiskirjeen kehittäminen jatkui. Uutiskirjeitämme luetaan säännöllisesti esimerkiksi eduskunnassa, Euroopan komissiossa ja parlamentissa sekä eri ministeriöissä. Lanseerasimme myös kumppanikirjeen säännöllisempään viestintään yhteistyökumppaneillemme.

Kampanjoilla näkyvyyttä

Varainhankintaan liittyvään markkinointiin panostimme selvästi aiempaa enemmän, mutta yhtä merkittävänä tavoitteena oli yleisen tunnettuuden parantaminen. Ensimmäinen kesäkampanjamme haastoi suomalaisia laittamaan Itämeren kesäkuuntoon, jotta voimme nauttia merestämme tulevaisuudessakin.

Viestintä ja vuorovaikutus

Kampanjoilla näkyvyyttä /
Tapahtumia ja tavoitavuutta

Ajatus siitä, että [Itämereen ostetaan pääsylippu](#) niin kuin muihinkin arvostamiimme palveluihin, otettiin positiivisesti vastaan. Kesän aikana lippuautomaattimme kiersivät Suomen rannikkokaupungeissa muistuttamassa Itämeren tilasta. Kerta- ja kausilippuja saa myös kampanjasivulta [itämerikesäkuunoon.fi](#). Kampanja sai kesän aikana runsaasti näkyvyyttä perinteisessä mediassa, televisiossa ja radiossa. Kampanjasta [uutisoiksi YLE](#) ja ansaitun median potentiaalinen tavoitavuus oli yhteensä 10 miljoonaa.

Itsenäisyyspäivän alla nostimme uudelleen esiin Maamme-laulun säveleen tehdyn [Meremme-laulun](#). Eturivin artistien kanssa luotu Meremme-laulu muistuttaa siitä, kuinka iso ja haavoittuva osa Suomea Itämeri on. Myös joulukampanjan markkinointiin panostettiin. [Joululahja Itämerelle -kampanjan](#) visuaalista ilmettä päivitettiin ja uutena kärkenä oli toivo, jota voi antaa pintaa syvemmälle.

Tapauhtumia ja tavoitavuutta

Järjestimme lukuisia omia tapahtumia, ja lisäksi henkilöstömme oli useissa tilaisuuksissa puhujina sekä

asiantuntijoina. Vuoden aikana olimme mukana yli 90 tapahtumassa. Tilaisuudet vaihtelivat aluetason tapahtumista isoihin kansainvälisiin tilaisuuksiin, joista osa oli etänä. Yhteensä on tavoitettu suoraan arviolta 7500 kuulijaa paikan päällä. Arvioinnin vaikeuden vuoksi lukumäärästä puuttuu maatalousmessuilla tavoitetut lukuisat kuulijat. Tapahtumaviestinnällä, talenteilla ja sosiaalisen median kautta toki on tavoitettu paljon laajempi yleisö.

Kuva: Lassi Häkkinen

bsag.fi

Tutkimus- ja kehittämissyhteistyö

Haluamme purkaa Itämeren ongelmien juurisyytä aiheuttamatta uusia ongelmia muualla luonnossa tai ihmisen toimissa. Perustamme säätiön toimet parhaimpaan olemassa olevaan tietoon ja pyrimme kokonaisvaltaiseen näkemykseen kuuntelemalla ja yhdistämällä eri tieteenaloja ja osaamista.

Yhteistyö tutkijoiden ja tutkimusorganisaatioiden kanssa on BSAG:n työlle välttämätöntä. Pyrimme siihen, että edistämme myös tutkijoiden välistä yhteistyötä ja tutkimustulosten käyttöönottoa yhteiskunnassa. Vuoden 2023 aikana olemme tuoneet tutkijoita yhteen työnsä loppukäyttäjien, muun muassa viljelijöiden ja poliittisten päätöksentekijöiden, kanssa.

Eryteisesti Carbon Action -alustalla tutkimustuloksia on tuotu viljelijätilaisuuksiin ja tutkimuksesta on kerrottu yritysten edustajille, virkahenkilöille ja poliitikoille. Olemme myös pyrkineet vaikuttamaan siihen, että Itämeren pelastustoimien kannalta tärkeälle tutkimukselle saadaan rahoitusta. Carbon Action -alustalla onkin nyt yli 40 hanketta. Yhteistyö tutkijoiden kanssa ja tutkimustiedon käyttöön saaminen Itämeren suojelussa kuuluvat myös meriliikenne- ja meriluontoaiheiseen toimintaamme.

Ilmatieteen laitoksen
tieteellinen johtaja
Jari Liski kertoo
Carbon Action
-tutkimuksesta
kansainväliselle
konferenssiyleisölle
Qvidjan koetilalla.

Kuva: Lassi Häkkinen

Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

Itämeri-työmme vaikuttavuus riippuu suurelta osin organisaatiomme osaamisesta, yhteisistä tavoitteista ja valmiudesta jatkuvaan kehittämiseen. Syksyllä 2023 hallitus teki strategiaan perusteellisemman päivityksen uuden toimitusjohtajan aloitettua. Strategisia tavoitteita kirkastettiin ja niitä tarkasteltiin monipuolisemmin viiden vaikuttavan tiimin sekä mahdollistavien toimintojen näkökulmista. Säätiön johtamisjärjestelmää ja prosesseja kehitetään vaikuttavuuden vahvistamiseksi.

Säätiön hallitus

Säätiön hallitus vaihtui huhtikuussa 2023. Alkuvuodesta hallituksen kokoonpano oli: VTM **Saara Kankaanrinta** (puheenjohtaja), DI, VTK **Markus Ehrnrooth** (varapuheenjohtaja), FT **Ilkka Herlin**, YTL **Sirpa Juutinen** ja MMM **Juuso Joonas**. Huhtikuusta alkaen hallituksen kokoonpano oli: YTL Sirpa Juutinen (puheenjohtaja), DI, VTK Markus Ehrnrooth (varapuheenjohtaja), FT Ilkka Herlin, MMM Juuso Joonas ja EMBA, MA **Katri Viippola**. Säätiön hallitus kokoontui yhteensä seitsemän kertaa toimintavuoden aikana, ja kevätkokous oli avoin myös henkilöstölle. Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu palkkioita hallitustyöskentelystä.

BSAG:n henkilöstöä tyky-päivässä.
Kuva: Elena Belle

Säätiön johto ja henkilöstö

Säätiön toimitusjohtajana toimi 31.8.2023 asti MMT, dos. **Laura Höijer**. Uutena toimitusjohtajana aloitti 1.9.2023 MA, MBA **Ville Wahlberg**. Toimitusjohtajan työparina toimi strategiajohtaja VTM **Pieta Jarva**. Henkilöstöä vuoden 2023 aikana säätiön palveluksessa oli keskimäärin noin 23 hengen monipuolinen ja sitoutunut joukko.

Säätiön toiminnan tukena toimiva Baltic Sea Advisory Group kokoontui kaksi kertaa. Ryhmässä on liike-elämän ja muiden keskeisten sidosryhmien ylimpiä johtajia sekä tutkijoita ja poliittisia päättäjiä.

Henkilöstö on säätiön tärkein voimavara. Henkilöstön osalta aloitettiin henkilöstöpolitiikan uudistus, jossa yhä useampi työntekijä palkataan toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen ja näin luodaan vahva ydinhenkilöstö, jota projektityöntekijät täydentävät. Vakinaistamisia tehtiin 2023 loppuvuodesta kolme ja neljättä valmisteltiin vuonna 2023 ja toteutettiin alkuvuodesta 2024.

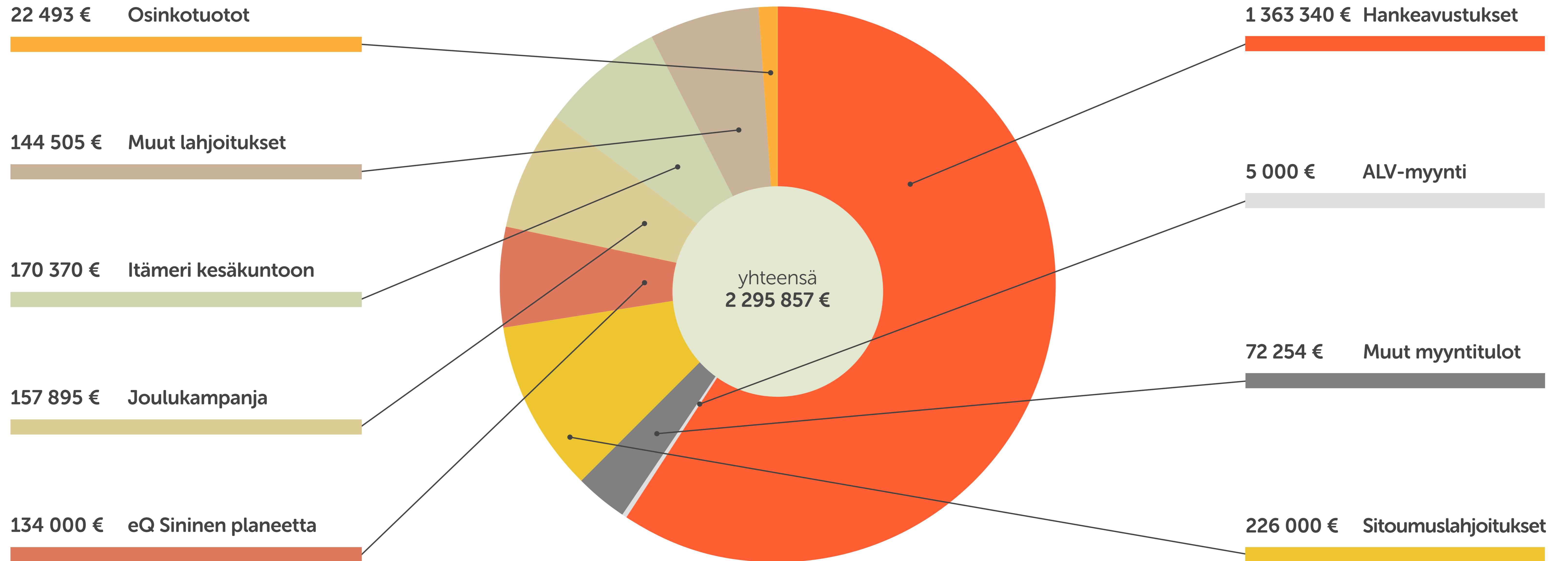

Varain- ja resurssienhankinta sekä taloudellinen tila

Vuonna 2023 rahoitimme säätiön toiminnan pääosin lahjoituksilla, osinkotuloilla ja projektirahoituksella. Tilikauden aikana projektirahoituksen määrä oli **1 363 339,63** euroa (2022: 1 295 208,41 euroa), osinkotuotot **22 492,79** euroa (2022: 41 885,97 euroa) ja lahjoitukset **832 770,16** euroa (2022: 751 555,85 euroa).

Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

Rahoituslähteet 2023

Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

Lahjoituksia yrityksiltä, organisaatioilta ja yksityishenkilöiltä

Vuonna 2023 jatkoimme aktiivista yritysvarainhankintaa. Panostimme myös yksityisvarainhankintaan ja tunnettuuteen lahjoituskohteena.

Sadat yritykset ja yksityishenkilöt tukivat työtämme kampanjoihimme osallistumalla. Jo perinteinen joulukampanjamme [Joululahja Itämerelle](#) tuotti 174 000 euroa lahjoituksia. Lanseerasimme myös kesäkampanjan [Itämeri kesäkuntoon](#), joka herätti paljon positiivista huomiota, palkittiin pronssilla Effie Awards -markkinointikilpailussa ja tuotti 254 000 euroa lahjoituksia vedenalaisen luonnon suojeluun. (Kampanjoiden tulosluvut poikkeavat kirjanpidon luvuista, johtuen lahjoitusten jaksotuksesta eri vuosille.)

Itämeri-sitoumuksiin sisältyvät lahjoitukset olivat yhteensä 226 000,00 euroa. 10 koulun oppilaat auttoivat Itämerta järjestämällä päivätyökeräyksen tai Itämeri-kävelyn. Myös aikuiset laittoivat itseään likoon. Esimerkiksi Siemensin henkilöstö kerrytti Itämeri-tukea ploggaamalla rantoja puhtaaksi ja Bore -varustamon työntekijät liikkuiivat yli miljoona

minuuttia, joiden perusteella yritys teki lahjoituksen työhömme.

Vuoden 2023 kirjanpidollinen ylijäämä oli **58 918,94** euroa (2022: 161 167,27 euroa) ja säätiön oma pääoma oli tilikauden päättyessä **1 556 791,18** euroa (2022: 1 497 872,24 euroa).

Luvuissa ei näy säätiölle lahjoitettua työtä eikä Itämeri-sitoumusten muodossa annettuja palveluita, jotka ovat edesauttaneet säätiön Itämeri-työtä sekä suoraan että välillisesti.

Omaisuudenhoito

Säätiölle laadittiin vuoden 2023 aikana uusi sijoitussuunnitelma, jolla varmistettiin suunnitelmalinen ja vakaa omaisuusahoito. Suurin muutos sijoitusomaisuuden osalta tehtiin 15.2.2023, jolloin säätiö myi hallussaan olleet Fortumin osakkeet ja sijoitti koko 145 871,48 € myyntitulon eQ Sininen planeetta -rahastoon. Osakkeiden myynnistä kirjattiin tappiota 34 528,52 (vrt. merkintähinta).

Säätiön lähipiiri

Elävä Itämeri säätiö ei toimi ns. rahoittajasäätiönä, eli se ei jaa apurahoja, avustuksia, tunnustuspalkintoja, lahjoituksia tai muita vastaavia vastikkeettomia suorituksia. Pääosa säätiön ulosmenevästä maksuliikenteestä on siten palvelu- ja tavarahankintoja, vuokria sekä henkilöstön palkkoja ja sivukuluja. Näiden lisäksi säätiöllä on vähäisessä määrin suppean lähipiirin kanssa lähipiiritahtumia, joista säätiö raportoi säätiölain ja hyvän hallintotavan mukaisesti toimintakertomuksessaan.

Elävä Itämeri säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluvat säätiön perustajat ja heidän perheenjäsenensä sekä määräysvaltaa käyttävinä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja, heidän perheenjäsenensä sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt.

Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

Elävä Itämeri säätiön suppeaan lähipiiriin kuuluvat henkilöt:

1 eivät osallistu säätiössä asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon, jos kysymyksessä on säätiön ja edellä mainitun henkilön välinen sopimus tai muu oikeustoimi, tai jos henkilöllä on muutoin asiassa olennaista, säätiön kanssa mahdollisessa ristiriidassa olevaa etua, **2** eivät osallistu avustusta, muuta vastikkeetonta etua tai taloudellista toimintaa koskevan asian käsittelyyn, jos edunsaajana on hän tai hänen perheenjäsenensä, lähisukulaisensa tai heidän määräysvallassaan oleva yhteisö tai säätiö.

Elävä Itämeri säätiön tavanomaiset lähipiiritoimet:

1 Tilintarkastajalle maksetaan palkkio laskun mukaan.
2 Toimitusjohtajalle maksetaan hallituksen päättämän työsopimuksen mukainen palkka ja luontoisedut.
3 Säätiön hallituksen jäsenen hallinnoimalle yhtiölle maksetaan muutaman kerran vuodessa säätiön tilaisuuksiin liittyviä kustannusten korvauksia tarjoiluista.
4 Säätiö voi maksaa asiantuntijapalkkioita myös hallituksen jäsenille erikseen sovituista toimeksiannoista.

Kaaviossa yhteenveto säätiön lähipiiritoimista suppean lähipiirin kanssa vuonna 2023.

Lähipiirisuhde	Lähipiiritoimi	Summa (euroa)
Toimitusjohtaja	Palkat, luontoisedut	90 822,92
Tilintarkastaja	Rahankeräystilityksen tarkastus	2 083,20
Tilintarkastaja	Selvitys koskien verokäsittelyä	5 208,00
Tilintarkastaja	Ympäristöministeriön valtionapuservely	1 116,00
Perustaja- ja hallituksen jäsenen hallinnoima yhtiö	Tilaisuuksien tarjoilut	10 117,78
Perustaja- ja hallituksen jäsenen hallinnoima yhtiö	Maanäyttekairan vuokra	1 488,00
Hallituksen jäsenen hallinnoima yhtiö	Asiantuntijapalkkiot	2 574,40
Hallituksen jäsenen hallinnoima yhtiö	Tilaisuuksien tarjoilut	68,40

Hallitus, säätiön johto, henkilöstö ja hallinto

Kuva: Lassi Häkkinen

Vuonna 2023 säätiön lähipiiriin kuuluneet eivät ole saaneet kokouspalkkioita, avustuksia, apurahoja tai tunnustuspalkintoja säätiöltä. Säätiö ei myöskään ole antanut lainoja tai sitoumuksia lähipiiriin kuuluville. Säätiön hallituksen jäsenet tekevät paljon vapaaehtoistyötä ja ovat antaneet myös omistamiaan tiloja säätiön käytettäväksi vastikkeetta.

Säätiön toiminnan potentiaaliset riskit ja epävarmuustekijät

Säätiön toiminnan suurimmat riskit ja epävarmuustekijät liittyvät rahoituksen varmistamiseen, tulojen ajoitukseen ja resurssien tehokkaaseen käyttöön. Varainhankinnan ympäristö on ollut tavallista haastavampi Venäjän hyökkäyssodan, syksystä 2023 alkaen Gazan sodan ja kotimaisen leikkauspolitiikan korostettua humanitäärisen ja lastensuojelun tärkeyttä lahjoittajien silmissä. Myös julkisen rahoituksen osalta on mahdollista, että tulevaisuudessa rahoitus vaikeutuu.

Suurin ympäristöön liittyvä epävarmuustekijä on ilmastonmuutoksen jo todetut ja vielä tuntemattomat vaikutukset Itämeren tilaan. Riskin hallitsemiseksi on tärkeää havahduttaa siihen, ettei

aikaa ole hukattavaksi ja että vielä on edellytykset pysäyttää niin ilmastonmuutos kuin luontokatokin ja pelastaa Itämeri.

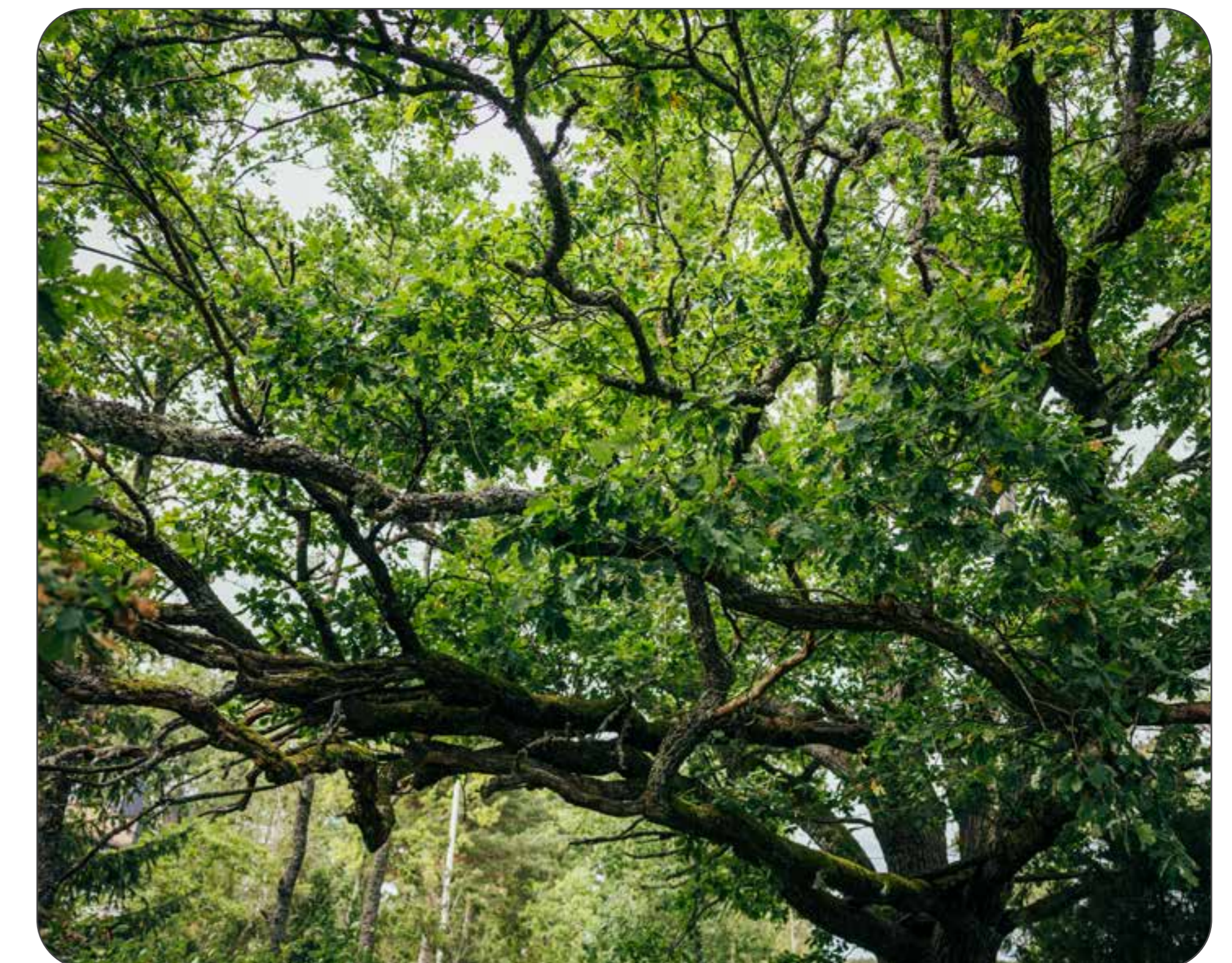
Säätiö siirtyy useissa toiminnoissaan uuteen vaiheeseen. Pienen viljelijäjoukon kanssa tehdystä tutkimustyöstä siirrytään kohti menetelmien skaalaamista, meriliikenteessä siirrytään kotimaisista satamista ulkomaisiin parlamentteihin ja samalla toimintakenttä laajenee myös muihin yrityksiin, meriluonnon suojelussa siirrytään pilottivaiheesta suojelupolun lanseeraamiseen ja skaalaamiseen. Uusi vaihe ja muutokset korostavat johtamisen merkitystä.

Tulevaisuuden näkymät

Hallituksen syksyllä 2023 päivittämän strategian ohjaamana säätiö jatkaa aktiivista toimintaa niin merellä kuin maalla ja pinnalla ja pinnan alla. Toiminta suuntautuu erityisesti maalla skaalautuvaan vaikutukseen ja monihyötyisten ratkaisujen edistämiseen järjestelmätasolla.

Yleisesti kiinnostus ja tarve työllemme jatkaa kasvuaan. Toiminnan laajentuminen ja vaikuttavuuden

ylläpito edellyttää hyviä ja innostuneita asiantuntijoita. Parhaiden työntekijöiden houkuttelemiseksi ja sitouttamiseksi säätiön toimintaan on tärkeää, että pidämme hyvää huolta työyhteisöstä ja varmistamme työntekijöiden kehittymisen ja jaksamisen. Tämä on jatkuvaa työtä, joka on korkealla prioriteeteissamme.

Tilinpäätös

Elävä Itämeri säätiö sr

Elävä Itämeri säätiö sr
Keilaranta 5
02150 Espoo
Kotipaikka Helsinki
Y-tunnus 2177822-5

Tilinpäätös ajalta 1.1.-31.12.2023

Sisällys

Tuloslaskelma	s. 41
Tase	s. 41–42
Liitetiedot	s. 42–49
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	s. 50
Tilinpäätösmerkintä	s. 50
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	s. 51

Tämä tilinpäätös on
säilytettävä 31.12.2033 asti.

Tilinpäätöksen on toteuttanut
Greenstep Oy

TULOSLASKELMA

01.01.2023–31.12.2023

01.01.2022–31.12.2022

Varsinainen toiminta

Tuotot	1 440 594,02	1 428 262,24
Kulut		
Henkilöstökulut	-1 253 445,39	-1 245 128,64
Poistot ja arvonalentumiset	-9 286,37	-1 101,96
Muut kulut	-771 075,08	-667 686,03
Tuotto-/kulujäämä	-593 212,82	-485 654,39

Varainhankinta

Tuotot	832 770,16	751 555,85
Kulut	-187 187,35	-123 681,69
Tuotto-/kulujäämä	645 582,81	627 874,16

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot	22 492,79	41 886,17
Kulut	-15 851,66	-22 938,67
Tuotto-/kulujäämä	6 641,13	18 947,50

TILIKAUDEN TULOS
59 011,12   **161 167,27**
Tuloverot

Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-92,18	0,00
--	--------	------

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)
58 918,94   **161 167,27**
TASE
31.12.2023
31.12.2022
VASTAAVA
PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	27 859,11	3 305,88
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	27 859,11	3 305,88
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	607 850,69	623 089,21
Sijoitukset yhteensä	607 850,69	623 089,21
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	635 709,80	626 395,09

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	138 841,37	68 050,00
Muut saamiset	232 025,11	76 381,90
Siirtosaamiset	7 108,78	3 332,88
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	377 975,26	147 764,78
Rahat ja pankkisaamiset	1 215 710,00	1 274 484,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 593 685,26	1 422 249,10

VASTAAVAA YHTEENSÄ
2 229 395,06   **2 048 644,19**

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	500 002,00	500 002,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	997 870,24	836 702,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	58 918,94	161 167,27
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 556 791,18	1 497 872,24
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	363 233,00	295 534,58
Ostovelat	83 494,46	82 911,62
Muut velat	27 121,81	27 576,50
Siirtovelat	198 754,61	144 749,25
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	672 603,88	550 771,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	672 603,88	550 771,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 229 395,06	2 048 644,19

LIITETIEDOT

Tilinpäätöksessä käytetty säännöstä

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (PMA) pienyrittysäännöstä.

Annetut vakuudet ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2023	2022
Vuokravastuut		
Vuokravastuut	11 014,92	10 122,12
Leasingvastuut		
Erääntyy seuraavana tilikautena	21 471,84 €	
Erääntyy tulevina kausina	31 884,12 €	

Taseen ulkopuoliset taloudelliset sitoumukset

Limiittisopimukset ja annetut vakuudet

Säätiöllä on pankkitili, johon on liitetty luotto-ominaisuus, jonka suuruus on enintään 200.000 €. Limiitin vakuudeksi on annettu osakesalkku, jonka arvosta 400.000 € kattaa sopimuksen mukaan limiitin enimmäismäärän. Tilinpäätöshetkellä kyseisen pankkitilin saldo oli +272.293,99 €, eikä luotto-ominaisuutta ollut siten käytössä. Limiittiominaisuuden vakuudeksi annetun osakesalkun kirjanpitoarvo oli tilinpäätöshetkellä 464.979,21 €.

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Sijoitukset

Tasearvo	607 850,69
Käypä arvo	697 580,98
Erotus	89 730,29

Henkilöstö

Tilikaudella säätiön palveluksessa oli keskimäärin 23 henkilöä (2022: 21)

Oman pääoman erittely

Oman pääoman muutokset	2023	2022
Oma pääoma		
Peruspääoma 1.1.	500 002,00	500 002,00
Peruspääoma 31.12.	500 002,00	500 002,00
Edellisten kausien yli- /alijäämä	997 870,24	836 702,97
Tilikauden yli-/alijäämä	58 918,94	161 167,27
Oma pääoma yhteensä	1 556 791,18	1 497 872,24

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

Säätiön hankkeissa tarkoituksena on, että tuotot ja kulut ovat tasapainossa. Tilinpäätös näyttää kuitenkin joissain hankkeissa alijäämää ja toisissa ylijäämää. Ero muodostuu siitä, että tilinpäätös ja hankkeiden raportointi ja maksatus voivat noudattaa erilaisia aikajänteitä, osassa hankkeista vaaditaan omarahoitusta sekä siitä, että jossain hankkeissa laskutetaan hallinto- ja sivukuluja kiinteillä kertoimilla siten, että nämä kulut kirjautuvat yleiselle hallinnon dimensiolle eivätkä projektin dimensiolle.

Säätiö on vuoden 2023 aikana jatkanut tuottojen ja kulujen jaottelun selkeyttämistä, jotta tilinpäätös vastaa säätiön toimintaa paremmin. Siksi vuoden 2023 ja 2022 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

<u>UUDISTAVA MAATALOUS</u>	2023	2022
Carbon Action Svenska		
Tuotot	79 000,00	66 018,50
Kulut		
Henkilöstökulut	-48 835,40	-57 463,35
Muut kulut	-11 362,97	-7 731,67
Tuotto-/kulujäämä	18 801,63	823,48
LIFE		
Tuotot	38 536,40	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-90 896,43
Muut kulut	0,00	-23 672,83
Tuotto-/kulujäämä	38 536,40	-114 569,26
CA biodiversiteetti Sitra		
Tuotot	33 267,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-18 854,60	0,00
Muut kulut	-947,71	0,00
Tuotto-/kulujäämä	13 464,69	0,00
STN Multa		
Tuotot	102 627,67	91 073,69
Kulut		
Henkilöstökulut	-15 609,68	-113 997,49
Muut kulut	-69,11	-17 431,16
Tuotto-/kulujäämä	86 948,88	-40 354,96

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
STN Multa 2		
Tuotot	117 919,58	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-104 684,48	0,00
Muut kulut	-15 210,32	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-1 975,22	0,00
Ehrnrooth-Julin		
Tuotot	193 500,00	144 260,37
Kulut		
Henkilöstökulut	-123 116,55	-105 598,37
Muut kulut	-61 386,66	-38 632,36
Tuotto-/kulujäämä	8 996,79	29,64
Nessling strateginen hanke		
Tuotot	10 000,00	5 000,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-8 048,47	-1 893,13
Muut kulut	-2 285,84	-1 928,91
Tuotto-/kulujäämä	-334,31	1 177,96
Maaneuvo		
Tuotot	0,00	65 000,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-12 449,85
Muut kulut	0,00	-65 949,29
Tuotto-/kulujäämä	0,00	-13 399,14

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
Finsoil		
Tuotot	239 810,17	51 610,41
Kulut		
Henkilöstökulut	-86 551,88	-86 687,01
Muut kulut	-70 599,80	-13 333,64
Tuotto-/kulujäämä	82 658,49	-48 410,24
Wihuri		
Tuotot	0,00	100 000,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-2 145,97	-56 271,57
Muut kulut	0,00	-3 443,31
Tuotto-/kulujäämä	-2145,97	40 285,12
Wihuri miniUvo		
Tuotot	96 000,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-37 155,09	0,00
Muut kulut	-50 033,36	0,00
Tuotto-/kulujäämä	8 811,55	0,00
HITTI		
Tuotot	123 305,28	167 438,30
Kulut		
Henkilöstökulut	-59 442,73	-87 625,42
Muut kulut	-76 460,28	-97 934,91
Tuotto-/kulujäämä	-12 597,73	-18 122,03

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
UVIDI		
Tuotot	4 308,66	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-9 054,49	-769,73
Muut kulut	-959,74	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-5 705,57	-769,73
CA Markvård		
Tuotot	17 479,01	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-25 503,51	-5 444,13
Muut kulut	-23 092,90	-3 211,65
Tuotto-/kulujäämä	-31 117,40	-8 655,78
UUDIS		
Tuotot	158 034,58	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-106 690,24	0,00
Muut kulut	-29 966,81	0,00
Tuotto-/kulujäämä	21 377,53	0,00
CREDIBLE		
Tuotot	16 906,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-14 780,63	0,00
Muut kulut	-328,26	0,00
Tuotto-/kulujäämä	1 797,11	0,00

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
Digi4CSA vuorovaikutus		
Tuotot	6 600,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-7 374,67	0,00
Muut kulut	-8,02	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-782,69	0,00
CA Maanäytteet MTK		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Muut kulut	-9 192,94	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-9 192,94	0,00
Maaneuvos		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-2 984,81	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-2 984,81	0,00
MAATIETO		
Tuotot	25 000,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-6 657,05	0,00
Muut kulut	-41 779,33	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-23 436,38	0,00

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
UVO Ruotsi		
Tuotot	10 738,26	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-10 491,15	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	247,11	0,00
CAP vaikuttajaverkosto		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Muut kulut	-36,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-36,00	0,00
Muut Carbon Action -hankkeet		
Tuotot	0,00	52 000,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-38 097,63
Muut kulut	0,00	-21 886,48
Tuotto-/kulujäämä	0,00	-7 984,11
4per1000-konferenssi		
Tuotot	30 000,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-1 000,00	0,00
Muut kulut	-29 177,51	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-177,51	0,00

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
<u>RAVINTEIDEN KIERRÄTYS JA VALUMAVESIEN HALLINTA</u>		
SuMaNu		
Tuotot	0,00	69 621,80
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	0,00	69 621,80
Waterdrive		
Tuotot		
Kulut	0,00	38 609,70
Henkilöstökulut		
Muut kulut	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	0,00	-5 356,80
	0,00	33 252,90

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

<u>MERILUONNON SUOJELU</u>	2023	2022
Elävä Itämeri -hanke		
Tuotot	61 500,00	67 000,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-44 415,43	-41 716,99
Muut kulut	-17 354,75	-19 916,01
Tuotto-/kulujäämä	-270,18	5 367,00
LIFE Biodiversea		
Tuotot	34 000,00	44 968,80
Kulut		
Henkilöstökulut	-53 686,67	-44 384,34
Muut kulut	-452,35	-212,97
Tuotto-/kulujäämä	-20 139,02	371,49
SAARI		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-10 250,11	0,00
Muut kulut	0,00	0,00
Tuotto-/kulujäämä	-10 250,11	0,00

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

<u>VASTUULLINEN MERILIIKENNE</u>	2023	2022
Meriliikenne EMKR		
Tuotot	0,00	329 879,31
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-83 066,36
Muut kulut	0,00	-51 326,24
Tuotto-/kulujäämä	0,00	195 486,71
MILD		
Tuotot	0,00	44 689,40
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-24 189,71
Muut kulut	0,00	-3 532,34
Tuotto-/kulujäämä	0,00	16 967,35
Meriliikenne BSAG osuus		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-6 962,34	-7 881,79
Muut kulut	-595,50	-71,76
Tuotto-/kulujäämä	-7 557,84	-7 953,55
EMKR Meriklaari		
Tuotot	12 645,28	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-18 326,49
Muut kulut	0,00	-100,08
Tuotto-/kulujäämä	12 645,28	-18 426,57

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
CRIB		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-55 802,22	-4 505,00
Muut kulut	-2 905,47	-3 451,39
Tuotto-/kulujäämä	-58 707,69	-7 956,39
MUU TOIMINTA		
Muu varsinainen toiminta ja uudet avaukset		
Tuotot	1 000,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-26 705,69	-8 598,22
Muut kulut	-4 709,63	-21,73
Tuotto-/kulujäämä	-30 415,32	-8 619,95
Yritysyhteistyö ja sitoumukset		
Tuotot	22 493,11	77 215,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-65 736,09	-51 675,34
Muut kulut	-13 949,78	-32 402,30
Tuotto-/kulujäämä	-57 192,76	-6 862,64
Viestintä ja vuorovaikutus		
Tuotot	0,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-86 731,98	-110 549,36
Muut kulut	-98 016,53	-83 474,51
Tuotto-/kulujäämä	-184 748,51	-194 023,87

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
Hallinto		
Tuotot	923,02	10 550,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-210 380,42	-190 651,99
Muut kulut	-219 901,48	-174 055,32
Tuotto-/kulujäämä	-429 358,88	-354 157,31
Varainhankinta		
Tuotot		
Sitoumuslahjoitukset	226 000,00	198 000,00
eQ-tuki	134 000,04	175 757,16
Joulukampanja	157 895,44	168 039,26
Itämeri kesäkuuntoon	170 370,00	0,00
Muut lahjoitukset	144 504,68	209 759,43
Kulut		
Henkilöstökulut	-55 210,03	-45 300,96
Muut kulut	-131 977,32	-78 380,73
Tuotto-/kulujäämä	645 582,81	627 874,16
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot		
Osinko- ja muut rahoitustuotot	22 492,79	41 885,97
Kulut		
Osakkeiden arvonalentumisen muutokset	-2 710,00	-22 542,00
Osakkeiden myyntitappiot	-12 528,52	0,00
Tuotto-/kulujäämä	7 254,27	19 343,97

Kulut ja tuotot toiminnanaloittain

	2023	2022
Palvelumyynti/ALV		
Tuotot	0,00	3 326,96
Kulut		
Henkilöstökulut	0,00	-2 388,94
Muut kulut	0,00	-106,80
Tuotto-/kulujäämä	0,00	831,22

ELINKEINOTOIMINTA

Alusten jätevesiselvitys / ALV

Tuotot	5 000,00	0,00
Kulut		
Henkilöstökulut	-3 809,01	0,00
Muut kulut	-267,75	0,00
Tuotto-/kulujäämä	923,24	0,00

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Paikka: Espoo
Aika: 24.04.2024

Ville Wahlberg
Toimitusjohtaja

Sirpa Juutinen
Hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Herlin
Hallituksen jäsen

Markus Ehrnrooth
Hallituksen jäsen

Juuso Joona
Hallituksen jäsen

Katri Viippola
Hallituksen jäsen

Tilin- päätös- merkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on
tänään annettu kertomus

Paikka: Helsinki
Aika:

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jaana Salmi, KHT

Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista

Kirjanpidot ja tositelajit sekä niiden säilyttämistapa

Tilinpäätös

Tilinpäätös ja tase-erittely

Tililuettelo ja saldoluettelot

Tilikohtainen tuloslaskelma

Tilikohtainen tase

Tililuettelo

Kirjanpidot

Pääkirjat

Palkkakirjanpito

Päiväkirja

Tositteet

Automaattiset tilinpäätöskirjaukset	1-2
Jaksotukset	1-42
Järjestelmän muodostamat	1-13
Kuitit receiptcam	1-1315
Muut	1-107
Myyntilasku	1-156
Myyntisuoritus	1-480
Ostolasku	1-625
Ostosuoritus	1-597
Palkat	1-57
Pankki	1-1183

Yhtiön kirjanpito on tehty Netvisor -nimisessä kirjanpitojärjestelmässä.
Kirjanpitoaineisto säilytetään sähköisenä järjestelmässä.

Viimeisen sivun kuva: Jaakko Ruola

Eläköön Itämeri!

BSAG
Baltic Sea Action Group

bsag.fi